

HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

Suomi eurooppalaiselle jazzkartalle

Jazz Finland -festivaalin vaikuttavuus
ja kehittäminen

Valtteri Pokela

Kulttuurituotannon koulutusohjelma (240 op)

Arvioitavaksi jättämisaika 3 / 2014

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Koulutusohjelman nimi

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Valtteri Pokela	Sivumäärä 61 ja 16 liitesivua
Työn nimi Suomi eurooppalaiselle jazzkartalle. Jazz Finland -festivaalin vaikuttavuus ja kehittäminen	
Ohjaava(t) opettaja(t) Jyrki Simovaara	
Työn tilaaja ja/tai työelämäohjaaja Suomen Jazzliitto ry, Maati Rehor & Lauri Laurila	
Tiivistelmä <p>Syyskuussa 2014 järjestetty Jazz Finland -festivaali on toistaiseksi suurin Suomessa toteutettu jazz-musiikin vienti- ja verkostoitumistapahtuma. Tapahtuman ainutlaatuisuus sekä oma kiinnostukseni jazzmusiikkiin tekivät siitä erityisen mielekkään tutkimuskohteen. Työn pääteemana on vienti, jota pidetään yhtenä suomalaisen jazzmusiikin tärkeimmistä kehityskohteista muun muassa sen taloudellisten vaikutusten vuoksi.</p> <p>Opinnäytetyöni tilaaja on Jazz Finland -festivaalin vastuullinen järjestäjä Suomen Jazzliitto ry, joka edistää suomalaisen jazzin asemaa kotimaassamme ja -kansainvälisesti. Liiton noin 40 jäsenyhteisöä vaikuttavat eri puolilla Suomea järjestäen jazzkonsertteja ja -festivaaleja.</p> <p>Tutkimuksen kohde, Jazz Finland -festivaali koostuu jazzin asemaa Euroopassa edistävän Europe Jazz Networkin yleiskokouksesta sekä siihen liittyvästä seminaarista, joka järjestettiin ensimmäistä kertaa yleisölle avoimena. Lisäksi festivaaliin kuuluu showcase-ohjelma, jossa 16 suomalaista jazzhytettä pääseen esittelemään kykynsä kansainväliselle jazzammattilaisten yleisölle. Esitysten toivotaan poikivan muun muassa konsertteja ulkomaille sekä musiikin jakelu- tai levytys-sopimuksia.</p> <p>Tutkimuksen tavoitteena on selvittää, mitä konkreettisia vaikutuksia Jazz Finland -festivaali sai aikaan. Selvitän, kuinka monta kansainvälistä kontaktia suomalaiset saivat tapahtumassa ja mikä on näiden kontaktien laatu. Johtavatko kontaktit jonkilaiseen yhteistyöhön kuten konserttiin ulkomaalaisella festivaalilla? Kuinka paljon tapahtuma sai mediahuomiota ja mitä siitä kirjoitettiin?</p> <p>Tavoitteenani on myös antaa kokonaiskuva Jazz Finland -festivaalin onnistumisesta. Arvioinnin tarkoituksena on löytää tapahtuman parhaat käytänteet ja luoda alusta kehitysehdotuksille. Kehittämisen kohteina ovat paitsi vienti- ja verkostoitumistapahtumien tuottaminen, myös jazzmusiikin viennin edistäminen.</p> <p>Tapaustutkimuksena toteutetussa työssä käytän sekä laadullisen- että määrällisen tutkimuksen menetelmiä: havainnointia, kyselyä ja mediaseurantaa. Havainnointi kohdistuu erityisesti festivaalin Speed Meetings -myyntitilaisuuteen, jossa joukko suomalaista artisteja ja agentteja sai mahdollisuuden tavata ulkomaalaisia jazzfestivaalien promoottoreita ja muita jazzalan ammattilaisia. Yhteistyönä toteutettu kysely lähetettiin kaikille tapahtumaan osallistuneille paitsi showcase-yhtyeiden muusikoille ja se sisälsi muun muassa monivalinta-, asteikko-, avoimia- ja numeerisia kysymyksiä. Mediaseurannan avulla laskin tapahtuman mediaosumien määrän ja niiden maantieteellisen hajonnan. Pohdin myös median kritiikkiä koskien showcase-muusikoiden esiintymispalkkioita.</p> <p>Saavutin tavoitteet hyvin. Työn sisältö antaa kokonaiskuvan tapahtuman vaikuttavuudesta ja onnistumisesta. Kehitysehdotukseni palvelevat etenkin vienti- ja verkostoitumistapahtumien tuottajia ja niiden osallistujia, mutta myös jazzmuusikoita ja agentteja. Tutkimus tulee liitteeksi ainakin yhteen Jazz Finland -festivaalin rahoittajalle suunnattuun raporttiin.</p>	
Asiasanat tapahtumatuotanto, musiikki, jazz, kulttuurivienti, viennin edistäminen, kansainvälisyys	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Name of the Degree Programme

ABSTRACT

Author Valtteri Pokela	Number of Pages 61 and 16
Title Placing Finland on the map of European jazz. Impacts of the Jazz Finland Festival and development of export events	
Supervisor(s) Jyrki Simovaara	
Subscriber and/or Mentor Finnish Jazz Federation, Maati Rehor & Lauri Laurila	
<p>Abstract</p> <p>The Jazz Finland Festival is so far the biggest export and networking event of jazz music ever organized in Finland. The festival took place in the autumn of 2014. The uniqueness of the event, as well as my own interest in jazz music made this study particularly meaningful for me. The main theme of the study is music export, which – due to it's economic impacts – is one of the most important areas of development of Finnish jazz.</p> <p>The subscriber of this thesis is the Finnish Jazz Federation, which is the main organizer of the Jazz Finland Festival. The federation's purpose is to promote jazz both locally and internationally. The member associations of the Finnish Jazz Federation organize jazz concerts and festivals all over Finland.</p> <p>The Jazz Finland Festival consists of Europe Jazz Network's general assembly and a seminar which was open to the public for the first time. In addition, the festival included a showcase program in which sixteen Finnish jazz bands was to show their talent for the international jazz professionals. The showcase concerts were expected to be followed by tour, distribution or recording contracts.</p> <p>My study aims to find out the concrete effects of the Jazz Finland Festival. How many international contacts did the Finnish delegates get and what is the quality of these contacts? Do the contacts lead to some kind of co-operation, for example to a concert abroad? How much media attention did the event get and what was written about the festival?</p> <p>My another goal is to give an overview on the success of the event. I try to find out, what are best practices of the Jazz Finland Festival and I also create ideas how to develop the event further. The areas of development include not only the production of export and networking events but promotion and exportation of jazz.</p> <p>In this case study, I use methods familiar from both qualitative and quantitative research: observation, survey and media monitoring. Observation is focused on the Speed Meetings promotion event in which a group of Finnish artists and agents had a chance to meet a number of foreign jazz promoters. The survey that was sent to all the Jazz Finland Festival participants (except the musicians of the showcase bands) consists of multiple-choice, scale, evaluation and numerical questions. With the help of media monitoring, I count the number of media matches and their geographical dispersion. I also take a look at the criticism considering the fees of the showcase musicians pointed out by the media.</p> <p>I achieved my goals well. The study gives a complete picture of the impacts of the event and it's success. My development suggestions are most useful for producers and participants of export and networking events, but also jazz musicians and agents. The research will be attached to at least one of the reports directed to the sponsors of the Jazz Finland Festival.</p>	
Keywords event production, music, jazz, cultural exportation, development of exportation, internationality	

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	6
1.1 Työn tarve ja tavoitteet	6
2 JAZZ FINLAND -FESTIVAALI	7
2.1 Järjestäjä ja yhteistyökumppanit	8
2.3 Showcase- ja seminaariohjelma	10
3 TIETOPERUSTA, NÄKÖKULMA JA MENETELMÄT	13
3.1 Suomalaisen jazzin historiaa	13
3.2 Vientiä tarvitaan	14
3.3 Näkökulma ja menetelmät	15
4 MYYNITILAISUUDEN HAVAINNOINTI	16
4.1 Speed Meetings -tilaisuus	17
4.2 Havainnot ja kehitysehdotukset	19
5 OSALLISTUJIEN TYYTYVÄISYYS	23
5.1 Kyselyn toteutus ja vastaajat	23
5.2 Osallistujien tyytyväisyys	26
5.3 Seminaari-ohjelma	32
5.4 Showcase-ohjelma	34
6 FESTIVAALIN VAIKUTTAVUUS	37
6.1 Kontaktit ja niiden laatu	37
6.2 Medianäkyvyys	43
7 KOHTI SEURAAVIA VIENTITAPAHTUMIA	47
7.1 Suomen jazzviennin SWOT-analyysi	47
7.2 Parhaat käytänteet ja kehitysehdotukset	51
7.3 Tulosten jalkauttaminen	54
8 LOPPULUKU	55
8.1 Tavoitteiden toteutuminen	55
8.2 Opinnäytetyön arviointi	56
8.3 Kiitokset	57
LÄHTEET	58
LIITTEET	62
Liite 1, showcase-ohjelma	62
Liite 2, seminaariohjelma	67
Liite 3, kysely	69

1 JOHDANTO

Syksyllä 2013 kuulin ensimmäistä kertaa Jazz Finland -nimisestä jazzmusiikin vientitapahtumasta ja päätin samalta istumalta tehdä opinnäyttyöni tähän festivaaliin liittyen. Tapahtuman ainutkertaisuus ja sen kunnianhimoiset tavoitteet tekivät niin suuren vaikutuksen, etten voinut olla pitämättä näppejäni siitä irti.

Olen lainannut opinnäytetyöni otsikon ”Suomi eurooppalaiselle jazzkartalle” jazzmuusikko Jussi Fredrikssonin (2014a) ajatuksesta, ettei Suomi ole vielä eurooppalaisella jazzkartalla. Tilanne ei toivottavasti ole aivan näin yksioikoinen, mutta uskallan sanoa, että koko Suomen jazzkansa janoaa tehokkaampaa vientiä – loistavat jazzmuusikkomme sen ansaitsevat. Tähän ajatukseen perustuu myös Jazz Finland -festivaali, jossa suomalaisia jazzyhtyeitä esitellään yli 200 henkisellem jazzpromoottorien ja -managerien kansainväliselle yleisölle. Ja olihan joukossa myös ulkoeurooppalaisia delegaatteja, joten toivottavasti Suomi piirtää itsensä samantien koko maailman jazzkartalle.

1.1 Työn tarve ja tavoitteet

Tutkimusta ja tapahtuman vaikutusten selvittämistä tarvitaan, jotta Jazz Finland -festivaalin onnistumista voitaisiin arvioida. Työn avulla saatetaan kenties löytää juuri jazzmusiikin vientiin liittyviä erityispiirteitä tai lisätä yleistä vientitapahtumia koskevaa tietoa, jota voidaan tulevaisuudessa hyödyntää monenlaisissa musiikin vientiin liittyvissä tuotannoissa. Tapahtuman ainutlaatuisuus ja ainutkertaisuus tekevät siitä mielekkään tutkimuskohteen.

Festivaalin toteuttamiseen ja rahoittamiseen osallistuu monta tahoa, jotka ovat kiinnostuneita tietämään, kuinka hyvin tapahtuma täytti tehtävänsä. He haluavat tietää, ovatko festivaaliin käytetyt resurssit tuottaneet haluttua tulosta, ja kuinka toimintaa voidaan tulevaisuudessa kehittää. Kulttuurin hyöty nähdään nykyisin välineellisempänä kuin aikaisemmin ja siksi kulttuuriorganisaatioiden toiminnalta edellytetään dokumentoituja tuloksia ja vaikuttavuutta (Lindholm, Simovaara & Cantell 2011, 14).

Suomalaiset jazzalan toimijat näkevät jazzmusiikin viennin tärkeäksi, ajankohtaiseksi ja kehittämistä tarvitseväksi asiaksi. Helsingin Musiikkitalossa 5.9.2013 pidetyssä Jazz Finland -seminaarissa aloitettiin jazzalan yhteisen visiotyön rakentaminen noin 70 jazzalan toimijan voimin. Keskustelussa nousi esiin useita kehitysideoita, huomioita ja tarpeita koskien jazzmusiikin vientiä ja kansainvälistymistä. Jazzala tarvitsee kansainvälisesti toimivia agenttuureja sekä lisää resursseja toiminnan laadun ja rahoituksen kehittämiseksi. Artistivaihtoa ja yhteistyötä ulkomaisten toimijoiden kanssa pidetään tärkeänä ja jazzmuusikoille kaivataan helposti haettavia matkatukia esiintymisiin. (Suomen Jazzliitto ry 2013.)

Myös itseään ”jazztyöläiseksi” tituleeraava Jussi Fredriksson (2014a) pitää suomalaisen jazzmusiikin kansainvälistymistä ajankohtaisena teemana. Suomalaisen jazzmusiikin kansainvälinen profiili ja vientihankkeet ovat nousseet ajankohtaisiksi keskustelunaiheiksi, joten menestyksen avaimia täytyy alkaa etsiä nyt, toteaa Fredriksson (2014a) blogi-kirjoituksessaan. Kansainvälisen työn pitää käynnistyä hyvissä ajoin, jos haluamme saada Jazz Finland -vientitapahtumasta jotain konkreettista irti. Suomi ei ole vielä eurooppalaisella jazzkartalla. (Fredriksson 2014a.)

Opinnäytetyöni tavoiteena on kerätä festivaalin osallistuvilta artisteilta, managereilta ja konserttijärjestäjiltä palautetta ja kehitysideoita. Tarkoituksena on selvittää, löytyykö eroavaisuuksia ulkomaisten ja suomalaisten osallistujien kokemuksissa, ja onko tapahtumaa varten tehty ennakkotyö saanut riittävästi vastinetta. Kiinnostavaa on tietää, miten Europe Jazz Networkin jäsenet suhteuttavat tämän Suomessa toteutetun festivaalin ja konferenssin aikaisempiin vastaavanlaisiin tapahtumiin. Lisäksi pyrin selvittämään, kuinka monta kansainvälistä kontaktia ja keikkatarjousta suomalaiset jazzyhtyeet saavat tapahtuman kautta ja mikä on näiden kontaktien laatu. Johtavatko kontaktit pitkäaikaiseen yhteistyöhön, levytys- tai jakelusopimukseen tai kiertueeseen? Tutkin tapahtuman vaikutuksia myös mediaseuranna avulla ja laadin tilaston toteutuneesta osallistujamäärästä ja sen maantieteellisestä hajonnasta.

2 JAZZ FINLAND -FESTIVAALI

Jazz Finland -festivaalin tavoitteena on viedä kotimaista jazzia ulkomaille ja lisätä tietoisuutta Suomen jazzkulttuurista. Showcase-yhtyeiden toivotaan saavan mahdol-

lisimman paljon konsertteja, kiertueita, yhteistyöprojekteja, jakelu- tai levytyssopimuksia ulkomaisten toimijoiden kanssa. Suomalaisen jazzin toivotaan saavan runsaasti näkyvyyttä myös jazzmedioissa ympäri maailmaa. Tapahtumaan nimittäin osallistuu median edustajia Euroopan lisäksi Yhdysvalloista, Venäjältä, Koreasta ja Japanista.

Jazz Finland -festivaalin odotetaan lisäävän kotimaisten artistien vientiosaamista eli kykyä myydä omaa musiikkia, verkostoitua, markkinoida ja etsiä potentiaalisia yhteistyötahoja. Tätä tavoitetta tuettiin järjestämällä kaksi mentorointitilaisuutta, joissa keskusteltiin muun muassa musiikin myymisestä ja vientitapahtumien luonteesta ja perehdyttiin Jazz Finland -festivaalin kansainvälisten vieraiden taustoihin sekä heidän edustamiinsa organisaatioihin.

Tapahtuman osallistujat edustavat hyvin erilaisia tahoja, kuten agentuureja, mediaa, oppilaitoksia ja levy-yhtiöitä, joilla on erilaisia intressejä ja tavoitteita tapahtumaan liittyen. Yhteistä näille lienee kuitenkin halu verkostoitua ja pysyä mukana jazzalan kehityksessä.

2.1 Järjestäjä ja yhteistyökumppanit

Jazz Finland -festivaalin vastuullisena järjestäjänä toimi vuonna 1966 perustettu suomalaisen jazzin katto-organisaatio Suomen Jazzliitto ry. Suomen Jazzliitto ry on yleishyödyllinen organisaatio, joka edistää jazzkulttuuria ja toimii jazzin edunvalvojana Suomessa. Liitolla on noin 40 jäsenyhteisöä eri puolilla maata ja ne toimivat itsenäisesti järjestäen omilla paikkakunnillaan konsertteja ja tapahtumia. (Suomen Jazzliitto ry 2015).

Suomen Jazzliitto ry ylläpitää suomalaisen jazzin tietopankkia, Jazz Finland -sivustoa ja osallistuu aktiivisesti sekä alan sisäiseen- että maamme kulttuuripoliittiseen keskusteluun. Liitto järjestää vuosittain useita kiertueita ja tapahtumia ja jakaa muun muassa Yrjö-palkinnon vuoden ansioituneemmalle suomalaiselle jazzmuusikolle. Suomen Jazzliitto ry:n kansainväliseen toimintaan kuuluu muun muassa Europe Jazz Network -verkostossa vaikuttaminen ja näkyminen sekä kansainvälisen yhtyeenvaihdon

lisääminen muun muassa yhteistuotantokiertueiden avulla. (Suomen Jazzliitto ry 2015).

Tapahtuman yhteistyökumppaneina ovat jazzin asemaa Euroopassa edistävä Europe Jazz Network, erityisesti suomalaisen musiikin vientiä edistävä Music Finland sekä Taideyliopisto Sibelius-Akatemia. Rahoittajina ovat Musiikin edistämissäätiö, Opetus- ja kulttuuriministeriö, Suomen Kulttuurirahasto, Suomen kulttuuri- ja taideinstituutit ja Helsingin kulttuurikeskus. Festivaalin tuotantokumppaneina toimii Suomen jazz-alan organisaatioista; April Jazz -festivaali, Tampere Jazz Happening, Koko Jazz Club, Rajatsi ry, UMO Jazz Orchestra ja We Jazz.

Kuva 1. Europe Jazz Networkin jäsenten yhteiskuva otettiin Hotel Crowne Plazan Talvipuutarhassa. Eturivissä neljäntenä (vasemmalta oikealle katsottuna) EJN:n tuore puheenjohtaja Ros Rigby ja viidendenä hänen edeltäjänsä Annamaija Saarela. Kuva: Maarit Kytöharju.

Europe Jazz Network on noin sadan jäsen-organisaation muodostama verkosto, joka pyrkii säilyttämään ja edistämään eurooppalaisen jazzkulttuurin monimuotoisuutta. Europe Jazz Networkin vuoden 2014 yleiskokous päätettiin pitää Suomessa ja tämä loi erinomaisen mahdollisuuden järjestää suomalaisen jazzin showcase- ja vientitapahtuma EJN:n yleiskokouksen ja -konferenssin yhteyteen.

Itseasiassa Suomi on jo kerran aikaisemmin isännöinyt yleiskokousta ja se tapahtui vuonna 2006 UMO Jazz Orchestran ja silloisen musiikin tiedotuskeskuksen FIMIC:n organisoiman Finnish Jazz Weekend -tapahtuman yhteydessä. Tuolloin Suomeen saapui lähes 70 jazzalan ammattilaista ja esiintymiset poikivat useita työtilaisuuksia ulkomailta (Silas 2007, 84). Pitkään jazzin parissa työskennelleen Annamaija Saarelan (2007) mukaan kansainvälisessä toiminnassa tärkeintä on henkilökohtaiset suhteet ja juuri Europe Jazz Networkin kautta ihmiset luovat uusia kontakteja ja suunnittelevat yhdessä projekteja. Hänen (2007) mielestään EJN:n avulla Suomi on tänä päivänä aivan eri tavalla jazzkartalla kuin kymmenen vuotta sitten. (Silas 2007, 84.)

2.3 Showcase- ja seminaariohjelma

Jazz Finland -festivaalin liveohjelma koostui showcase-konserteista, joiden tarkoituksena oli esitellä yhtyeitä potentiaalisille ostajille. Ostajia olivat muiden muassa tapahtumaan osallistuneet ulkomaalaiset festivaalien promootorit ja levy-yhtiöiden edustajat. Yksi showcase-konsertti on pituudeltaan vain kaksikymmentä minuuttia, jolloin ohjelmaan voidaan mahduttaa useampia yhtyeitä ja näin esitellä suomalaista jazzia monipuolisesti.

Jazz Finland -festivaalin esiintyjät valittiin 74:n hakemuksen joukosta. Valinnoissa painotettiin yhtyeiden persoonallisuutta, korkeaa taitteellista tasoa, ammattimaista osaamista sekä valmiuksia kansainväliseen toimintaan (Suomen Jazzliitto ry 2014a). Valinnat teki alkuvuodesta 2014 taiteellinen työryhmä, johon kuului Matti Lappalainen (April Jazz Festival), Juhamatti Kauppinen (Tampere Jazz Happening), Annamaija Saarela (Rajatsi ry), Hans Petter Klintrup, (Suomen Jazzliitto ry), Jukkis Uotila (Sibelius-Akatemia) ja Matti Nives (We Jazz) (Suomen Jazzliitto ry 2014b). Ohjelmistoa valittaessa pyrittiin luomaan tyylillisesti laaja-alainen kirjo suomalaisesta jazz-musiikista sekä tuomaan esille monipuolisesti solistista ja taiteellista jazzosaamista (Suomen Jazzliitto ry 2014a).

Kuva 2. Dalindéo voitti Emma-palkinnon vuonna 2013 jazzalbumillaan "Kallio". Yhtye esiintyi Kulttuuritehdas Korjaamon Vaunusalissa osana Jazz Finland -festivaalin showcase-ohjelmaa. Kuva: Maarit Kytöharju.

Keskiviikkona 17.9.2014 pidettiin Iiro Rantalan, Lars Danielssonin ja Peter Erskinen muodostaman trion konsertti, joka ei kuulunut viralliseen ohjelmaan. Konserttiin kutsuttiin kuitenkin ne jazzammattilaiset, jotka olivat jo tässä vaiheessa saapuneet Suomeen. Seuraavana päivänä järjestettiin pohjoismainen Young Nordic Jazz Competitions -showcase, joka nimensä mukaisesti esitteli nuoria pohjoismaisia jazzkykyjä Suomesta, Islannista, Norjasta, Tanskasta ja Ruotsista. Tämän showcasen rajasin kuitenkin tutkimusalueen ulkopuolelle, koska tapahtuman tavoitteet ja rahoittajat eivät olleet samoja kuin Jazz Finland -festivaalin. Perjantaina 19.9.2014 Muusiikkitalossa pidettyssä showcase-kokonaisuudessa esiintyivät Aki Rissanen Trio, AR Quartet, Ilmiliekki Quartet, Kari Ikonen Trio ja Nina Mya. Jatkoklubilla esiintyivät Mopo sekä We Jazz DJ:t. Lauantaina 20.9.2014 Kulttuuritehdas Korjaamolla pidetyssä showcase-kokonaisuudessa esiintyivät Elektro GT, UMO Jazz Orchestra, Mikko Innanen & Innkvisitio, SUN Trio, Elifantree feat. Olavi Louhivuori, Jussi Fredriksson Jazz Wars, Raoul Björkenheim eCsTaSy, Timo Lassy Band ja Dalindéo. Elifantree tuli Teemu Viinikainen Trion tilalle esiintymään, sillä Viinikainen estyi tulemasta paikalle. Panu

Savolaisen soolokonsertti pidettiin sunnuntaina 21.9.2014 levykauppa Digeliuksessa. Showcase-ohjelmasta painettiin paperinen käsiohjelma yhteiden kuvien, -esittelytekstien sekä -yhteystietojen kera. Käsiohjelman PDF-versio (liite 1) löytyy liitteistä.

Ensimmäistä kertaa Europe Jazz Networkin vuotuinen seminaari pidettiin yleisölle avoimena ja sen yhteydessä järjestettiin laaja showcase-festivaali. Itse asiassa yleiskokous oli nyt myös ensimmäistä kertaa nimeltään European Jazz Conference, johon kuului lukuisia seminaareja ja verkostoitumistilaisuuksia. Seminaariohjelman (liite 2) sisällön laati sitä varten nimetty työryhmä, johon kuului Jazz Finland -festivaalin vastaava tuottaja Lauri Laurila, Europe Jazz Networkin silloinen puheenjohtaja Annamaija Saarela ja Jazztopad Festivalin taiteellinen johtaja Piotr Turkiewicz. Seminaariohjelma oli avoin kaikille tapahtumaan rekisteröityneille lukuun ottamatta EJN:n yleiskokousta.

Kuva 3. Seminaariohjelma käsitti luentoja, paneelikeskusteluja sekä työskentelyä pienryhmissä. Kuva: Maarit Kytöharju.

Seminaariohjelman esitykset, Speed meetings -tilaisuus, paneelikeskustelut ja haastattelut pidettiin Helsingin Hotel Crowne Plazassa, jonne myös valtaosa tapahtuman

ulkomaisista vieraista majoittautuivat. Seminaarit käsittelivät muun muassa kansainvälistä musiikkibisnestä, jazzalan organisaatioiden erilaisia rahoitus- ja toimintamalleja, ulkoeurooppalaista jazzkenttää sekä musiikkikasvatusta ja -koulutusta.

3 TIETOPERUSTA, NÄKÖKULMA JA MENETELMÄT

3.1 Suomalaisen jazzin historiaa

Uskon, että edes jonkinlainen perehtyminen suomalaisen jazzin ja sen viennin historiaan auttaa ymmärtämään jazzin kehityksen kulkua ja tulevaisuuden suuntaa. Nykyaikajan- ja lähitulevaisuuden ilmiöihin saa enemmän tarttumapintaa, kun niitä peilaa historian tapahtumiin.

Jazz kirjaimellisesti rantautui Suomeen, kun Amerikasta saapuva Andania-höyrylaiva sitoi köytensä Helsingin satamaan vuonna 1926. Laiva oli lastattu aineellisten hyödykkeiden lisäksi jazzvaikutteilla. Vaikka Huvudstadsbladet oli opettanut suomalaisille jazz-sanan jo 1920-luvulla, kesti vielä tovin ennen kuin meilläpäin ymmärrettiin, mitä jazzilla tarkoitetaan sen synnyinmaassa Amerikassa (Vesterinen 2006, 13). Andanian orkesteri palkattiin soittotehtäviin ensiksi Oopperakellariin ja sen jälkeen Fennia-ravintolaan, joista musiikilliset vaikutteet levisivät hiljalleen yhä laajemmin suomalaiseen musiikkipiiriin. Orkesteri palasi vuonna 1927 Amerikkaan, mutta yhtyeen suomalaissyntyinen saksofonisti Wilfred Tuomikoski jäi vielä muutamaksi vuodeksi Suomeen. Tuomikosken vaikutus suomalaiselle tanssimusiikille on kiistatonta; hän julkaisi saksofonikoulu-oppikirjan, järjesti orkesterikilpailuja ja oli ennen kaikkea esikuva teknisesti taitavasta improvisoijasta. Andanian vierailun jälkeen Suomessa alkoi tanssi- ja jazzmusiikin uusi aikakausi, jonka voidaan katsoa jatkuneen aina 60-luvulle asti. (mt., 13–15.) Merkittävimpänä osoituksena tuolloisesta jazzin suosioista Suomessa pidetään Louis Armstrongin loppuunmyytyä konserttia Messuhallissa vuonna 1949 (mt., 15). Myöhemmin jazzin suosio hiipui rock & roll -musiikin nousun myötä, jota johtivat muun muassa Elvis, Bill Haley ja The Beatles.

Suomalaisen jazzmusiikin vienti on varsin tuore ilmiö ja kansainväliseen menestykseen yltäneitä yhtyeitä on vain muutamia. Maailmalla tunnetaan kohtalaisen hyvin suomalaiset jazzlegendat kuten Juhani Aaltonen, Seppo ”Paroni” Paakkunainen ja

Martti ”Edward” Vesala, jotka loivat uransa 1960-luvulla. Progressiivista rockia ja jazzia musiikissaan yhdistäneet Wigwam ja Tasavalla presidentti rakensivat myös onnistuneesti kansainvälistä uraa 1970-luvulla.

1980-luvulla vienti oli syystä tai toisesta lähes olematonta, eikä koko lajityypillä mennyt erityisen hyvin. Muutamaa poikkeusta lukuunottamatta ei löytynyt yhtyeitä, jotka olisivat jollain tapaa uudistaneet jazzia. (Silas 2007, 76.) Pianisti Iiro Rantalan, basisti Eerik Siikasaaren ja rumpali Rami Eskelisen muodostama Trio Töykeät onnistui kuitenkin ennennäkemättömällä tavalla luomaan suomalaisen, fuusio- ja lattarijazzista koostuvan menestystarinan vailla vertaa. Vuoden 1988 April Jazz -festivaalin ensiesiintymisen jälkeen Trio Töykeät teki yli 2000 keikkaa ja vieraili 40 eri maassa, jokaisessa maanosassa (Rantala 2011, 168–169).

1990-luvulla eurooppalaisen jazzin elinolosuhteet paranivat huomattavasti. Euroopan jazzfestivaalien järjestäjät eivät buukanneet enää pääesiintyjiksi vain amerikkalaisia tähtiä ja yhä useampi eurooppalainen yhtye sai mahdollisuuden menestyä. Myös Euroopan unionin kehittymisellä oli osuutta tähän muutokseen. (mt., 198.) Suomessa on 2000-luvun aikana voinut havaita reipastakin jazzmusiikin suosion kasvua. Suhteellisen uudet tulokkaat kuten We Jazz, Kansi Auki Piano Jazz Festival ja Porvoo Jazz Festival ovat vakiinnuttaneet asemansa vuotuisina jazztapahtumina ja myös monet Helsingin kahvilat ja baarit ovat alkaneet järjestämään jazzkonsertteja.

3.2 Vientiä tarvitaan

Vienti ei ole käsitteenä aivan niin yksinkertainen kuin se aluksi kuulostaa. Yhä useammin musiikissa puhutaan eri maiden välisestä yhteistyöstä tai artistivaihdosta. Tämä johtuu siitä, että jos kaikki maat pyrkisivät vain ja ainoastaan viemään omaa musiikkiaan ulkomaille – eivätkä ottaisi ulkomaisia esiintyjä omaan maahansa – niin kaikki jäisivät lopulta vain kotimaahansa. Artisti- tai yhtyeenvaihdossa molemmat osapuolet pääsevät ”viemään” ja tällainen toimintatapa on parhaimmillaan myös taloudellisesti kannattavaa, kun tuotantokulut voidaan jakaa. Jos yhteistuotantona tehdyt konsertit saadaan vielä muutettua kiertueiksi, tulee konserttien järjestämisestä suhteessa niiden määrään edullisempaa.

Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisusta ”Kulttuurivienti näkyy, uudistaa ja vaikuttaa: Suomen kulttuuriviennin 2007-2011 loppuraportti” ilmenee Suomen kulttuuriviennin kehittämisen tarve. Immateriaalisen tuotannon ja kulutuksen osuus kansantaloudessamme kasvaa ja toimiva kulttuurin ekosysteemimme (taidekasvatus, infrastruktuuri, yritykset ja kulutus) takaa meille hyvät lähtökohdat laadukkaitten vientituotteiden luomiseen (Suomen opetus- ja kulttuuriministeriö 2011, 9). Kulttuurin kulutuksemme on siis melko suurta ja kulttuurimme laatu tasokasta, mutta vienti laahaa jäljessä. Vienti ei myöskään ole kaikille vain ”lisämyyntiä” vaan suorastaan elinehto. Muiden muassa saksofonisti Pauli Lyytinen (2014) on todennut, että jos haluaa tulla toimeen taiteella, Suomi ei yksinkertaisesti riitä (Kallionpää 2014). Useat toimijat ovatkin korostaneet, että kotimarkkinat eivät niiden toimivuudesta huolimatta mahdollista liiketoiminnallisesti kannattavaa tuotantoa, vaan kasvua ja kannattavuutta on haettava viennistä (Suomen opetus- ja kulttuuriministeriö 2011, 9–10).

Kulttuurimatkailu on myös kulttuurivientiä. Matkailija vie aina mukanaan kokemuksia, tarinoita ja hankkimiaan matkailutuotteita, jotka kertovat jotain Suomesta. Siksi kulttuurituotteiden saatavuutta olisikin parannettava ja kiinnitettävä huomiota niiden osuuteen matkailupalveluissamme. (Suomen opetus- ja kulttuuriministeriö 2013, 5.) Suomen jazzviennistä vastaa omalta osaltaan siis myös helsinkiläinen jazzmusiikkiin erikoistunut levykauppa Digelius, joka toimii myös yhtenä Jazz Finland -festivaalin konserttipaikoista. Liikkeen pitäjän, Emu Lehtosen (2014) mukaan kesäaikaan kaupan päivittäisistä asiakkaista saattaa jopa puolet olla ulkomaalaisia jazzmusiikin kuluttajia (Kallionpää 2014).

Jazzkentällä toimii monta erilaista tahoa ja vain niiden kaikkien aktiivinen ja kannattava toiminta voi suoda parhaimmat edellytykset musiikin viennille. Tarvitsemme muun muassa yleisöä, muusikoita, oppilaitoksia, levy-yhtiöitä, opettajia, säveltäjiä, konserttijärjestäjiä ja mediaa.

3.3 Näkökulma ja menetelmät

Opinnäytetyöni lähestymistavaksi olen valinnut tapaustutkimuksen, jonka pyrkimyksenä on tuottaa syvällistä ja yksityiskohtaista tietoa tutkittavasta asiasta. Tapaustutkimuksessa yritetään saada selville paljon tietoa suppeasta kohteesta ja tämä sovel-

tuu esimerkiksi työhön, jossa halutaan tuottaa kehitysehdotuksia tai -ideoita. (Ojasalo, Moilanen & Ritalahti 2014, 52.) Käytän opinnäytetyössä sekä kvalitatiivisen- että kvantitatiivisen tutkimuksen menetelmiä: mediaseurantaa, kyselyä ja havainnointia.

Havainnointi on systemaattista tarkkailua, jossa saadaan tietoa ihmisten käyttäytymisestä ja ympäristön tapahtumista (mt., 114). Koska teen avustavia tehtäviä Jazz Finland -festivaalin tuotannossa, minulla on erinomainen mahdollisuus toimia aktiivisena ja osallistuvana havainnoijana ja kerätä tietoa tapahtumasta kokonaisuudessaan. Havainnoin myös yksittäistä Speed Meetings -myyntitilaisuutta ja laadin havaintojen pohjalta kehittämissuhteita jazzmusiikin markkinointiin ja -myyntiin.

Yhteistyössä Music Finlandin ja Europe Jazz Networkin kanssa toteutetun kyselyn avulla selvitän Jazz Finland -festivaalin osallistujien tyytyväisyyden tapahtumaan ja sen eri osa-alueisiin. Kyselyssä kerätään tietoa myös tapahtuman konkreettisista tuloksista sekä ideoita vienti- ja verkostoitumistapahtumien kehittämiseen. Mediaseurannan avulla puolestaan selvitän tapahtuman mediaosumien määrän ja niiden maantieteellisen hajonnan. Hyödynnän myös median Jazz Finland -festivaalia ja musiikin vientiä -käsitteleviä huomioita ja tuon niitä esille useissa työni kappaleissa.

4 MYYNTITILAISUUDEN HAVAINNOINTI

Tutkimushavainnointi on kokonaisvaltaista ja tietoista ilmiöiden aistimista suhteessa siihen, missä ne ilmenevät. Jokaiseen havaintoon sisältyy esitieto, johon nojaten keräämme uutta tietoa. (Vilka 2006, 9–11.) Havainnointi on siis täysin subjektiivista toimintaa ja siihen saattaa sisältyä tulkintavirheitä, koska havainnointia ohjaa useimmiten omat tarpeemme, mielenkiintomme ja aiemmat kokemuksemme. Subjektiivisuuden ja sen aiheuttamien riskien tunnistaminen on kuitenkin jo askel kohti laadukkaampaa tiedon tuottamista. Pyrin välttämään havainnointivirheitä muun muassa järjestelmällisyyden, suunnitelmallisuuden sekä tutkimuksen rajaamisen avulla. (Ojasalo ym. 2014, 115; Vilka 2006, 44–46).

Tärkeimmät kysymykset havaintojen tuottamisessa, yhdistämisessä ja tulkitsemisessä ovat mitä, miten, kuinka ja miksi (Vilka 2006, 78). Yritän tulkita havaintojani monipuolisesti ja selvittää niiden avulla jazzmusiikin viennin erityispiirteitä ja haasteita.

Luon uutta tietoa ja kehitysideoita, jota voi soveltaa tulevaisuudessa Speed Meetingsin kaltaisissa tilaisuuksissa sekä jazzmusiikin viennissä ja -vientitapahtumissa.

4.1 Speed Meetings -tilaisuus

Music Finland järjesti osana Europe Jazz Conferencen ohjelmaa Speed Meetings -tilaisuuden, johon valittiin 21 ulkomaista delegaattia ja 21 suomalaista artistiedustajaa. Tässä asiayhteydessä käytän näistä henkilöistä termejä ”myyjä” ja ”ostaja”, jotta tilaisuuden olennaisin tarkoitus tulee paremmin esille. Ulkomaalaiset ostajat edustivat pääasiassa festivaaleja ja klubeja, mutta mukana olisi myös yleishyödyllisiä, Jazzliiton kaltaisia organisaatioita, joilla on erittäin kattava kontaktiverkosto maansa jazzkenttään.

Kuva 4. Kuvan oikeassa alakulmassa: Olli Suutela näyttää Nina Torskelle taltiointia Timo Lassyn konsertista. Kuva: Maarit Kytöharju.

Noin tunnin mittainen tilaisuus pidettiin perjantaina 19.9. kello 13.30–14.30. Tilaisuudessa suomalaisilla myyjillä oli noin viisi minuuttia aikaa esitellä ja myydä omia artistejaan tai omaa musiikkiaan yhdelle ostajalle, jonka jälkeen hän siirtyi seuraavan luo.

Ostajat istuivat omien pöytiensä ääressä, jotka oli aseteltu kiertämään huonetta ja vain myyjät vaihtoivat paikkaa. Speed Meetingsin ideana oli siis mahdollistaa konkreettinen myynti- ja markkinointitilaisuus suomalaisille jazzala toimijoille. Havainnointi sopii erinomaisesti juuri tällaisen tilaisuuden tutkimiseen, sillä sen kohteena on yksilön toiminta ja vuorovaikutus toisten ihmisten kanssa (Ojasalo ym. 2014, 114).

Kuva 5. Toisessa pöydässä (edestä kauemmaksi katsottuna): Minna Huuskonen esittelee edustamiaan jazzyhtyeitä Pablo Janczurille. Seison vieressä ja kirjoitan havaintojani muistiin. Kuva: Maarit Kyttöharju.

Olin tilaisuudessa tarkkailevana havainnoijana eli en osallistunut varsinaiseen toimintaan myyjänä tai ostajana, vaan ulkopuolisena havainnoijana (Ojasalo ym. 2014, 116; Vilkkä 2007, 43). Käytännössä tämä tarkoitti sitä, että seurasin Jazz HUG -agentuurin Minna Huuskosta, kun hän esitteli edustamiaansa yhtyeitä vuoron perään jokaiselle ostajalle. Kirjoitin muistiinpanoja koko tilaisuuden ajan ja kiinnitin huomioita useaan eri asiaan. Tarkkailin ihmisten olemusta ja kommunikointitapoja. Kirjoitin ylös asioita, joista myyjät ja ostajat keskustelivat.

Emme Huuskosen kanssa ehtineet tapaamaan aivan kaikki Speed Meetings -tilaisuuteen saapuneita ostajia. Tapaamamme henkilöt olivat Martel Ollerenshaw

(Serious Events Ltd.), Yvonne Moissl (Palatia Jazz Festival & German Jazz Federation), Pablo Janczur (Orchard Media & Events Group), Jan Ole Otnæs (Nasjonal jazzscene), Julie Bissot (Gaume Jazz Festival), Ernst-Wiggo Sandbakk (Trondheim Jazz Festival), Jozsef Gedeon (Gyula Castle Jazz Festival), Henk van Leeuwen (Australia Northern Europe Liaisons), Kenneth Hansen (Copenhagen Jazz Festival), Agus Setiawan Basuni (Warta Jazz), Lucie Karafiatova (BUJO ART - Moravia Music Fest), Antanas Gustys (Vilnius Jazz Festival), Anne Erm (Jazzkaar festivals), Indre Jucaite (Kaunas Jazz Festival) ja Nina Torske (Vestnorsk jazzcenter).

4.2 Havainnot ja kehitysehdotukset

Tilaisuus lähti käyntiin hieman verkkaisesti. Edeltävänä ohjelmanumerona oli lounas, joten ihmiset valuivat omaan tahtiin huoneeseen. Myös yksi kyselyyn vastanneista harmitteli tilaisuuden ajankohtaa. Minna Huuskonen ja muutamat ajoissa paikalla olleet kuintekin aloittivat työnteon. Alun hämmennyksen jälkeen homma lähti luistamaan ja huone täyttyi innokkaasta keskustelun sorinasta.

Ostajan vakuuttaminen viidessä minuutissa on melkoinen haaste ja tuntui siltä, että osalla suomalaisista oli kovat paineet saada mahdollisimman paljon irti tästä lyhyestä tilaisuudesta. Ostajilla puolestaan tuntui olevan varsin rentoutunut ja kiireetön olemus. Uskon että suomalaisille kehittyi kuitenkin muutamien keskusteluiden jälkeen jo jonkinlainen rutiini, jolloin pahin stressi voitiin hyvästellä. Hektisen Speed Meetingsin päätyttyä huone täyttyi aplodeista, leveistä hymyistä ja naurusta – tilaisuus sai arvonsa lopetuksen.

Kannattaako ostajalle puhua vai pitäisikö ennemminkin keskustella hänen kanssaan? Minna Huuskonen kysyi jokaiselta ostajalta jotain jazzmusiikin vientiin liittyvää, mikä näytti herättävän mielenkiinnon ostajassa. Uskon tällaisen lähetymistavan toimivan paremmin, kuin että vain vain puhuisi itse ja ylistäisi omia artistejaan loputtomiin. Keskustelussa molemmat osapuolet saavat jotain uutta; ideoita, näkökulmia tai mielenkiintoa. Mielenkiintoinen keskustelu jää varmasti ostajalle pitkäksi aikaa mieleen. Keskusteluista syntyi yllättävän paljon melua huoneeseen, mikä koetteli ajoittain ainakin omaa keskittymiskykyäni – ja mahdollisesti myös ostajien. Tämänkin takia ostajan osallistaminen keskusteluun tuntuu järkevältä.

Osa suomalaisista myyjistä hyödynsi äänitteitä ja viedeotallenteita promootiotyössään. Musiikissa sisältö ratkaisee ja siksi tallenteiden esitleminen tuntuu perustellulta. Toisaalta hektinen Speed Meeting -tilaisuus ei ole paras kuunteluympäristö ja kuuntelutilanne vie arvokasta aikaa ostajan ja myyjän välisestä, inhimillisestä vuorovaikutuksesta. Ehkä tehokkainta olisi siis keskustella muutama minuutti positiivisen ensivaikutelman ja luottamuksen saamiseksi, jonka jälkeen voisi vielä näyttää kahden minuutin videoklipin.

Kaikkein hedelmällisimmät havaintoni sain kuuntelemalla Minna Huuskosen ja ostajien välisiä keskusteluja. Huuskonen kysyi ostajilta monia yleisluontoisia kysymyksiä muun muassa jazzmusiikin viennistä sekä festivaalien ohjelmavalinnoista. Taulukossa 1 on lista, jonka olen koonnut ostajien kommentteista. Siitä esimerkiksi selviää, millaiset tarpeet ja reunaehdot vaikuttavat ostopäätökseen.

Vain livenä nähtyjä yhtyeitä voidaan buukata

Ohjelmisto rakennetaan vuosittain vaihtuvan teeman mukaan

Ohjelmisto rakennetaan yleisön pohjalta, joka ei tule konsertteihin "isojen nimien" takia

Yhteistyöprojektit ja yhtyevaihto kiinnostaa

Erityisesti nuoret artistit kiinnostavat

"Uudenlainen" musiikki kiinnostaa

Ohjelmisto rakennetaan täysin taiteellisesta näkökulmasta käsin

Uudenlainen ja hieman vaikeampi musiikki kiinnostaa

Musiikin täytyy puhutella

Haluavat yhtyeitä, jotka ovat valmiita yhteistyöprojekteihin

Yhtyeen täytyy sopia ohjelmakokonaisuuteen, johon otetaan useita eri genren edustajia

Yhtyeellä täytyy olla vahva taustatukijoiden verkosto

Taulukko 1. Tein muistiinpanojeni pohjalta listan asioista, jotka nousivat keskusteluissa esille. Kaikki nämä kommentit ovat ostajien sanomia ja niitä analysoimalla yritän löytää ideoita jazzviennin kehittämiseksi.

Taulukosta 1 näkee, kuinka erilaisista näkökulmista käsin festivaalit rakentavat ohjelmistonsa. Jotkut painottavat yleisöprofiiliaan, toiset taiteellista erottuvuutta. Eräät toimijat näyttävät – luultavasti taloudellisista syistä – pyrkiä yhteistyöprojekteihin, joissa kustannukset jaetaan usealle taholle. Erilaisten kulttuurien ja festivaalien kirjo pakottaa jazzyhtyeet ja agentit tutustumaan tarkasti ulkomaisten ostajien taustoihin ja toimintatapoihin. On suorastaan välttämätöntä oppia tuntemaan kohdemarkkinoiden ja -yleisön piirteet ja tarpeet, jos haluaa menestyä kansainvälisesti (Karjalainen, Lehtonen & Niipola 2014, 236). Yhtyettä on helpompi myydä, jos voi osoittaa kuinka hyvin se sopii festivaalin teemaan tai muuhun ohjelmakokonaisuuteen. Vaikka usein kuulee sanottavan, että taiteellinen taso on tärkeintä, vaikuttaa siltä ettei sekään ole vielä tae ulkomaille pääsyyn. Agentin tulee siis olla jatkuvasti kartalla koko jazzkentästä ja sen uusista trendeistä. Tällainen taustatyö auttaa kohdentamaan markkinointia, jolloin myös taloudellisia- ja ajallisia resursseja pystytään käyttämään tehokkaammin.

Mielestäni yksi tärkeimmistä havainnoista oli, että neljä ostajaa mainitsivat haluavansa ehdottomasti nähdä yhtyeen esiintyvän livenä, ennenkuin voivat edes harkita buukkaavansa sitä. Jazzmusiikin kaltaisessa improvisoidussa musiikissa tämä on varsin ymmärrettävää. Ostajat sanoivat muun muassa haluavansa nähdä, kuinka yhtye pystyy ottamaan yleisön haltuunsa ja toisaalta, kuinka yleisö reagoi yhtyeen soittoon. Uskon, että tämä tapa buukata yhtyeitä on kohtalaisen hyvin yleistettävissä moneen jazzfestivaalin promoottoriin, vaikkei se kaikissa Speed Meetings -tilaisuuden keskusteluissa käynytäkään ilmi. Havainnosta voi tehdä muutamia johtopäätöksiä ja kehitysideoita. Jazzin vientitapahtumia kannattaa järjestää tulevaisuudessaakin ja suomalaisia yhtyeitä pitäisi viedä ulkomaille myös erilaisten kiertuetukien ja yhtyevaihtojen avulla. Kansainvälisiin showcase-tapahtumiin ja kilpailuihin osallistuminen on suotavaa. Joko ostajat tuodaan tänne tai me menemme heidän luokse. Speed Meetings -tilaisuuteen voisi puolestaan jatkossa valita lähinnä sellaisia yhtyeitä, jotka esiintyvät showcase-tilaisuuksissa. Myyminen olisi kokonaisvaltaisempaa, kun kontaktit luodaan ensin Speed Meetings -tilaisuudessa ja showcasessa vakuutetaan ostaja lopullisesti.

Katsomalla taulukkoa 1 voi huomata monien ostajien kaipaavat uutta ja erikoista musiikkia. Mielestäni kommentit ”ohjelmisto rakennetaan yleisön pohjalta, joka ei tule

konsertteihin isojen nimien takia”, ”erityisesti nuoret artistit kiinnostavat”, ”uudenlainen musiikki kiinnostaa” ja ”uudenlainen ja hieman vaikeampi musiikki kiinnostaa” kertovat keskenään melko samanlaisista tarpeista. Uudenlainen jazzmusiikki on usein ilmaisultaan rohkeampaa ja kenties ”vaikeampaa” kuin perinteinen jazz. Tällainen musiikki on mahdollisesti myös nuoremman sukupolven muusikoiden tekemää. Ehkä perinteistä ja tasokasta jazzia on jokaisessa maassa niin paljon, että ostajat haluavat löytää ulkomailta nimenomaan uutta ja erikoista musiikkia. Kyselyyn vastanneet delegaatit pitivät eniten Jazz Finlandin yhtyeistä, joiden musiikkia voidaan pitää rohkeana tai avant-gardena. Tällaista musiikkia haluttiin myös showcase-konsertteihin enemmän.

Perinpohjainen tutustuminen ostajan toimintafilosofiaan ja tarpeisiin

Ennakkotyön hyödyntäminen markkinoinnissa ja myynnissä

Oman kohderyhmän tunnistaminen ja hyödyntäminen

Tuen hakeminen ulkomaankiertueisiin, artistivaihtoon ja yhteistyöprojekteihin

Aktiivinen kansainvälisen kontaktiverkoston ylläpitäminen

Osallistuminen kansainvälisiin showcase-tapahtumiin sekä kilpailuihin

Uuden luominen persoonallisesti ja teknisesti taitavasti

Kokonaisuus kuntoon: viestintä, markkinointi ja levy-yhtiö

Samat yhtyeet myyntitilaisuuksiin ja showcase-konsertteihin

Toimiva tukijoukkojen kokonaisuus: viestintä, markkinointi ja levy-yhtiö

Taulukko 2. Kehitysehdotuksia.

Taulukossa 2 on lista tekemistäni kehitysehdotuksista. Kuten edellä jo kuvailin, tärkeimmät kehitysehdotukseni liittyvät ostajien tarpeeseen nähdä yhtyeet livenä. Se onnistuu showcase-tapahtumien avulla sekä toiminnalla, joka tähtää ulkomaankiertueisiin, artistivaihtoon ja kansainvälisiin yhteistyöprojekteihin. Ennakkotyö eli ostajan tarpeiden- ja oman kohderyhmän tunnistaminen on oleellista erityisesti myynnin- ja markkinoinnin kannalta. Yhtyeen takana täytyy olla myös toimiva tukijoukko, joka tekee töitä viennin eteen. Jotta yhtye voi keskittyä musiikin tekemiseen, tulee muun

muassa viestintä, markkinointi ja myynti ulkoistaa muille tahoille mahdollisuuksien mukaan.

5 OSALLISTUJIEN TYYTYVÄISYYS

Analysoin osallistujien tyytyväisyyttä kyselyn (liite 3) avulla kerätyn tiedon perusteella. Aluksi kuvailen, miten kysely toteutettiin ja millaisesta vastaajien joukosta on kysymys. Sen jälkeen perehdyn vastaajien mielipiteisiin ja kehitysehdotuksiin, jotka liittyvät tapahtuman eri osa-alueisiin.

5.1 Kyselyn toteutus ja vastaajat

Kyselyn suunnittelu lähti käyntiin – ainakin alitajuntaisesti – lähes heti kun olin päättänyt tehdä opinnäytetyöni Jazz Finland -festivaalista. Syksyllä 2013 sovimme suullisesti Suomen Jazzliiton toiminnanjohtaja Maati Rehorin ja Jazz Finland -festivaalin vastaavan tuottajan Lauri Laurilan kanssa opinnäytetyön ja harjoittelun suorittamisesta sekä aikataulusta. Tällöin Rehor ja Laurila antoivat kokonaiskuvan siitä, millainen selvitys tapahtumasta olisi hyvä saada ja mitkä ovat oleelliset tutkimuskysymykset.

Loppuvuodesta 2013 kävin Music Finlandin toimitiloissa tapaamassa Riitta Huttusta, Riku Salomaata ja Kristiina Vuorelaa, joilla on paljon käytännön kokemusta suomalaisen musiikin viennistä ja musiikkialasta ylipäänsä. Riitta Huttunen on Music Finlandin jazz- kansanmusiikin promootio- ja projektipäällikkö ja hän oli tiiviisti mukana Jazz Finland -festivaalin järjestämisessä. Sain Huttuselta, Vuorelalta ja Salomaalta hyviä ideoita siitä, kuinka tutkimusaiheeni kannattaisi lähestyä. Sovimme, että voin liittää omat tutkimuskysymykseni osaksi Music Finlandin kyselyä. Loppujen lopuksi kyselyyn tuli lisäyksiä myös Annamaija Saarelalta, sillä Europe Jazz Network halusi tilastoida ja tutkia tiettyjä yleiskokoukseen liittyviä asioita. Yhteen kyselyyn tuli siis lopulta kolmen eri tahon kysymyksiä ja näin saatiin parempi vastausprosentti, kuin että olisimme lähettänyt useita erilaisia kyselyjä.

Yksi perusvaatimus kyselyn käytölle on, että tutkittava aihe tunnetaan riittävän hyvin. Se on edellytys sekä hyvien kysymysten muodostamiselle että hyvien vastausten

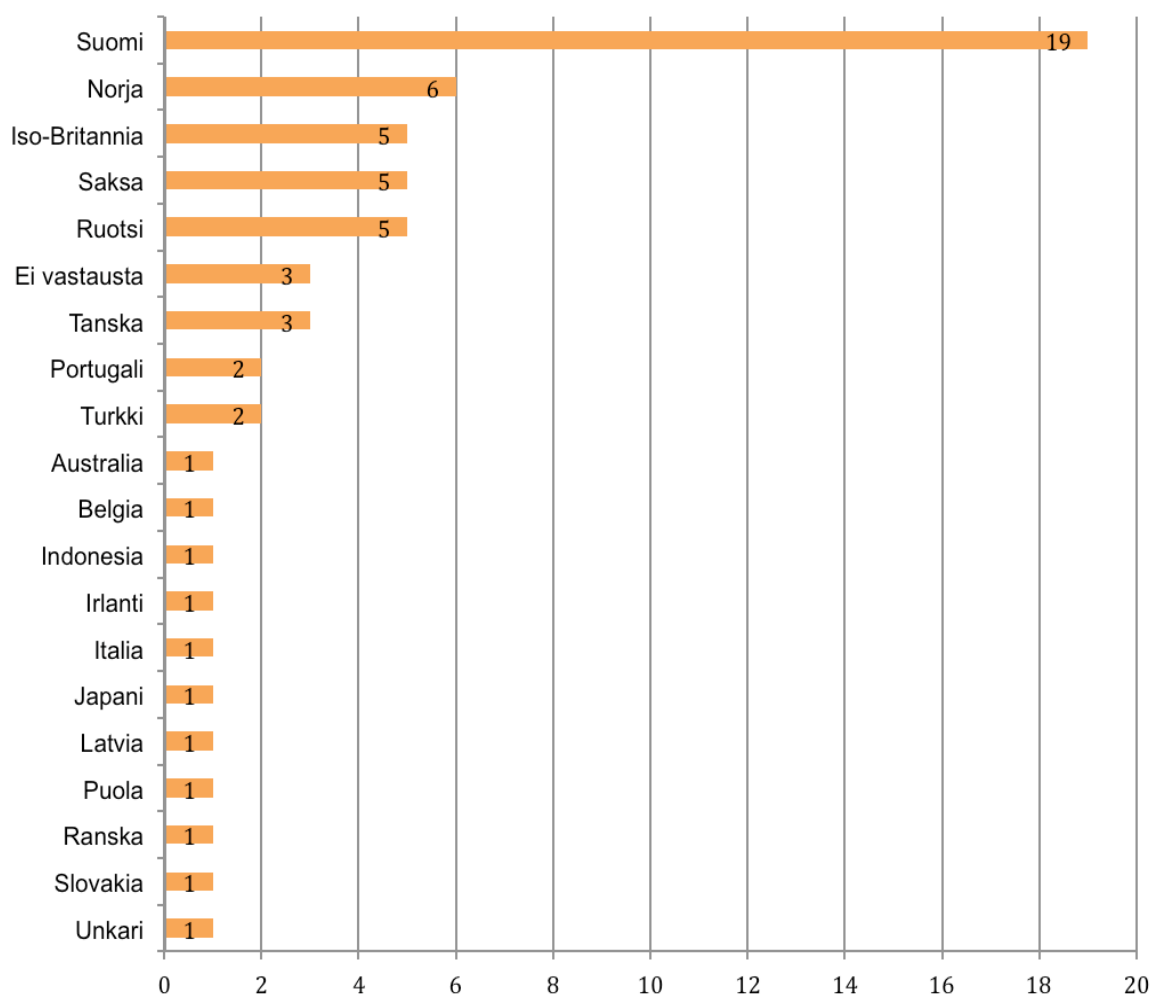
saamiselle. (Ojasalo ym. 2014, 122.) Music Finlandin ja Jazzliiton jakama asiantuntemus oli siis tärkeässä osassa onnistuneen kyselyn toteuttamisessa.

Kysymykseni olivat määrällisiä- ja laadullisia ja kysymystyyppejä oli useita: asteikkoja (1–5), avoimia kysymyksiä sekä numeerisia kysymyksiä. Kyselyssä rajattiin tietyt kohdat eri kohderyhmille: suomalaisille, ulkomaalaisille, medialle, artisteille, Europe Jazz Networkin jäsenille ja delegaateille. Osa vastauksista käsittelivät Young Nordic Jazz Comets -yhtye kilpailua ja olen rajannut ne analyysini ulkopuolelle.

Tutkimukseni sisältää suoria lainauksia avoimista vastauksista ja olen pyrkinyt jättämään niiden muotoilun melko autenttiseksi. Yksinkertaiset kielioppivirheet kuten isot alkukirjaimet ja pisteet olen lisännyt tekstiin. Joihinkin vastauksiin olen lisännyt subjektin tai verbin, jotta lauseesta tulisi kokonainen.

Music Finland lähetti kyselyn kaikille tapahtumaan osallistuneille delegaateille sekä showcase-yhtyeiden edustajille. Vastauksia tuli yhteensä 61 kappaletta, joten vastausprosentiksi saatiin noin 27 prosenttia. 62 prosenttia vastaajista olivat ulkomaisia ja 31 prosenttia suomalaisia. Noin 5 prosenttia vastaajista eivät kertoneet asuinpaikkaansa. Kuvaaja 1 osoittaa vastaajien maantieteellisen hajonnan. Vastaajista 47,5 prosenttia oli Europe Jazz Networkin jäseniä.

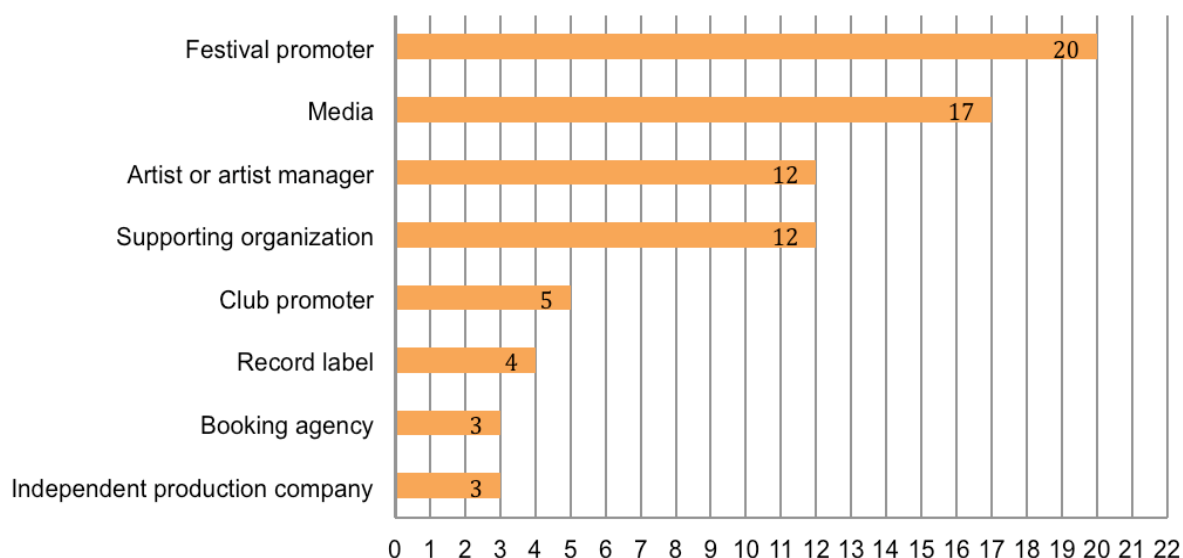
Vastaajien maantieteellinen hajonta

Kuvaaja 1. Kyselyyn vastanneiden maantieteellinen hajonta. Yksiköt ilmaisevat vastaajien määrän.

Vastaajat saivat kyselyn alussa määrittää oman työnkuvansa valitsemalla yhden tai useita seuraavista vaihtoehtoista; club promoter, festival promoter, independent production company, supporting organization (jazz federation, export office ect.), artist or artist manager, booking agency, record label ja media. Vastaukset jakautuivat kuvaajan 2 osoittamalla tavalla.

Vastaajien toimenkuva

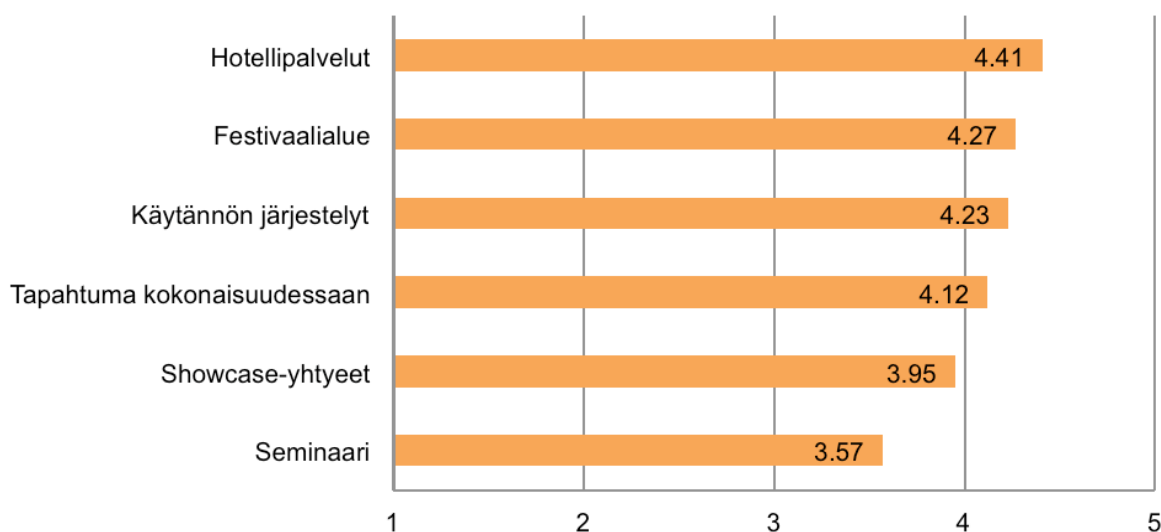
Kuvaaja 2. Vastaajien toimenkuva. Yksiköt ovat valintojen määrä. Vastaaja sai valita useita vaihtoehtoja.

5.2 Osallistujien tyytyväisyys

Kuvaajasta 3 näkee osallistujien tyytyväisyyden tapahtuman eri osa-alueisiin sekä tapahtumaan kokonaisuudessaan. Näihin kysymyksiin vastasi sekä suomalaiset että ulkomaalaiset osallistujat. Kyselyn avoimet, Jazz Finland -festivaalin erityispiirteitä kartoittavat, kysymykset keräsivät lähinnä neutraaleja tai positiivisia vastauksia. Negatiiviset vastaukset koskivat hyvin yksityiskohtaisia asioita – eivätkä yleistä tyytyväisyyttä – joten olen jättänyt niiden käsittelyn myöhempisiin kappaleisiin.

"I have attended three of similar kind of events in the past ten years. This one was the best organised and presented." – Australia, artist or artist manager

Tyytyväisyys tapahtumaan

Kuvaaja 3. Tyytyväisyys tapahtuman eri osa-alueisiin asteikolla 1–5 (1 = poor, 5 = excellent).

Tapahtuman saamaa kokonaisarvosanaa (4,12) voi pitää hyvänä ja eri osa-alueet arvioitiin keskenään melko tasalaatuisiksi. Parhaimmaksi ja heikoimmaksi arvioitujen osa-alueiden erotus on vain 0,84 yksikköä. Toisaalta ihmiset ovat useimmiten tyytyväisiä saamaansa palveluun, joten aina kun tyytyväisten (täysin tai jokseekin) osuus laskee alle 90 prosentin, on syytä selvittää tyytymättömyyden syyt (Lindholm & Cantell 2011, 72).

Kuvaajasta voi huomata, että tapahtuma-aluetta, yleistä palvelua ja järjestelyjä pidettiin hieman parempana kuin ohjelmasisältöä. Vaikka showcase-yhtyeiden saamien arvioiden keskiarvoa (3,95) ei voi mitenkään huonona pitää, ihmettelen että se asetui tässä listassa näin pohjalle. Monissa avoimissa vastauksissa kehuttiin suomalaisen jazzin tasoa ja vastaavanlainen käsitys tuntuu olevan yleisesti valloillaan sekä jazzalan toimijoiden keskuudessa että mediassa. Kiinnitän avointen kysymysten analyysissä erityistä huomiota huonoimmat arvosanat saaneisiin osa-alueisiin; seminaariin ja showcase-yhtyeisiin.

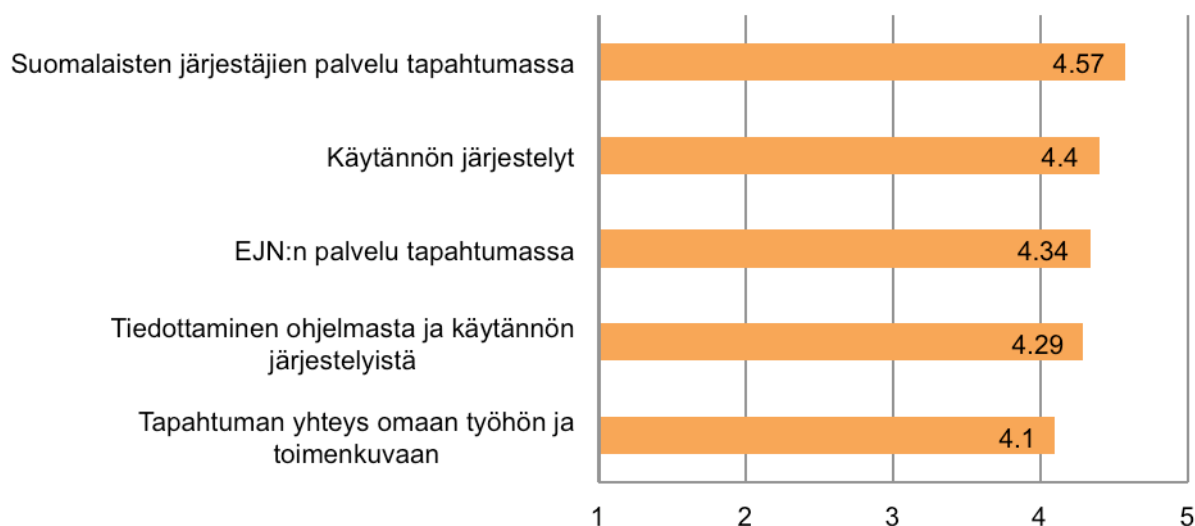
Arvioinnin ongelmana on se, että täysin vastaavanlaista tapahtumaa ei olla aikaisemmin järjestetty. Tämän kokoluokan jazzmusiikin vientitapahtuma järjestettiin ensimmäistä kertaa Suomessa ja Europe Jazz Networkin yleiskokous oli nyt ensimmäinen.

mäistä kertaa avoin yleisölle. Osalla osallistujista ei myöskään ollut aikaisempaa kokemusta vastaavanlaisista vienti- ja verkostoitumistapahtumista, mikä varmasti vaikeutti vertailua ja arviointia. Nämä asiat kävivät ilmi joistakin kyselyn vastauksista, joissa kuvailtiin Jazz Finland -festivaalin eroavaisuuksia suhteessa muihin vastaavanlaisiin tapahtumiin.

”It is difficult to compare since it was the first Europe Jazz Network General Assembly I visited, but I think the context of a wider conference was good.” – Sweden, supporting organization

Kuvaaja 4 osoittaa ulkomaalaisten osallistujien tyytyväisyyden heidän vierailuunsa Suomessa. Suomalaisten järjestäjien palvelua ja käytännön järjestelyjä pidettiin erittäin hyvänä. Parhaimmillaan toimiva palvelu ja organisointitaito voivat viestiä Suomen motivaatiosta kehittää suomalaista jazzvientiä sekä jazzkenttää yleisesti, joten on hienoa että delegaattit kokivat palvelun olevan laadukasta.

Ulkomaalaisten delegaattien tyytyväisyys

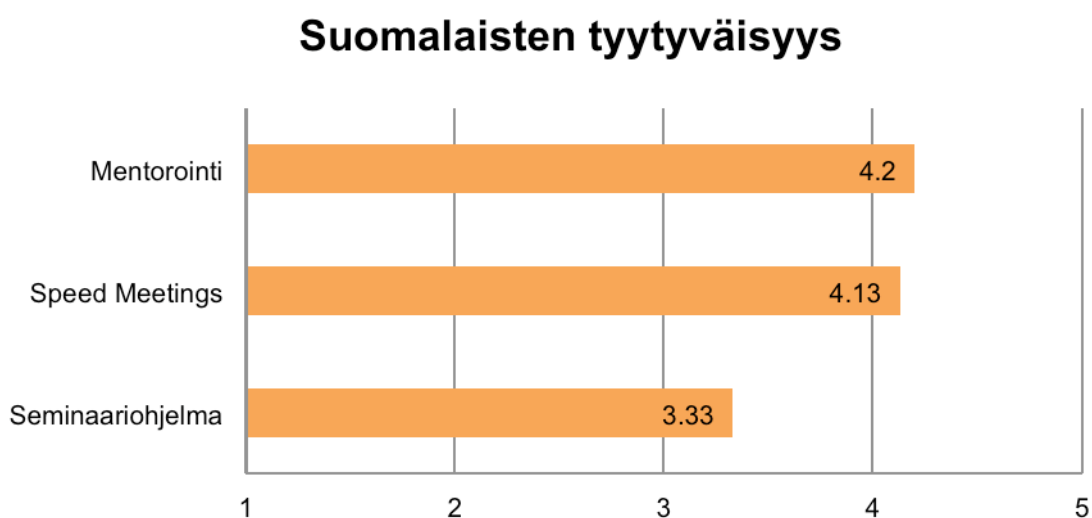
Kuvaaja 4. Ulkomaalaisten delegaattien tyytyväisyys asteikolla 1–5 (1 = poor, 5 = excellent).

Avoimissa vastauksissa ei tullut negatiivisia kommentteja liittyen tapahtuman yleiseen tunnelmaan, viihtyvyyteen tai palveluun. Näitä asioita käsittelevät kommentit olivat erittäin positiivisia – jopa ylistäviä.

”Extremely well organized, from the e-mail contact prior to arriving to the volunteers – everybody was helpful and friendly.” – Ireland, media

Heikoimman arvioinnin sai tapahtuman yhteys osallistujan työhön ja toimenkuvaan. Tämä johtune osittain siitä, että delegaattien ammatti ja toimenkuva vaihtelee merkittävästi. Osa edustaa oppilaitoksia, yleishyödyllisiä yhdistyksiä tai mediaa – toiset klubeja tai itsenäisiä tuotantoyhtiöitä. Seminaari- ja showcase-ohjelma on siis vaikea rakentaa kaikkia täysin tasapuolisesti palvelevaksi kokonaisuudeksi. Arvosanojen keskiarvoa (4,1) voidaan pitää olosuhteisiin nähden hyvänä saavutuksena.

Kaksi tilaisuutta järjestettiin erityisesti edistämään Suomen jazzvientiä. Suomalaisille artisteille ja heidän edustajilleen suunnattu, vientiosaamista kehittävä mentorointi-tilaisuus pidettiin Music Finlandin tiloissa ennen varsinaista tapahtumaa ja Speed Meetings oli puolestaan osa seminaariohjelmaa. Kuvaajasta 5 näkee suomalaisten tyytyväisyyden kyseisiin tilaisuuksiin.

Kuvaaja 5. Suomalaisen tyytyväisyys seminaareihin ja viennin edistämiseen perustuvaan ohjelmaan asteikolla 1–5 (1 = poor, 5 = excellent).

Speed Meetings -tilaisuudesta tuli muutamia kommentteja kyselyn avointen kysymysten kautta.

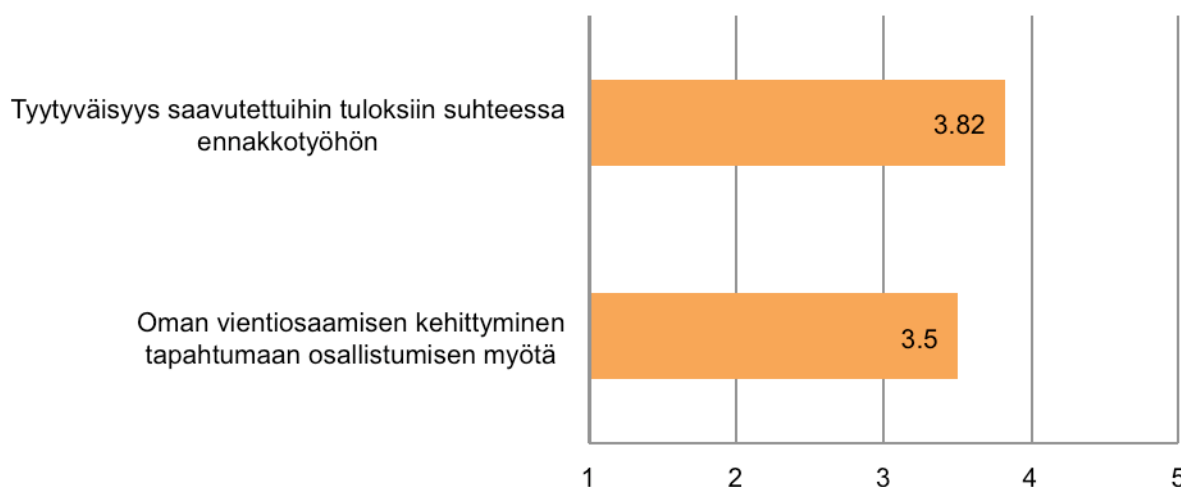
"The time frame between lunch and Speed Meetings on Friday was too tight. Even though the Speed Meetings started a few minutes later than supposed, the first two people I was supposed to meet had not arrived yet. The third desk was clearly the weakest. The delegate could not really say anything useful, having no deciding position. The Speed Meetings was – in all it's absurdity – still a good experience, because of the clear-cut purpose of the event. Everybody (well, almost everybody) knew exactly why they were there and what to get out of it." – Finland, artist or artist manager

Vastaaja oli harmissaan siitä, ettei päässyt ajallaan tapaamaan tiettyjä henkilöitä ja että ainakin yksi delegaatti ei osannut antaa hänellä mitään hyödyllisiä neuvoja. Vastaaja piti kuitenkin tilaisuutta hyvänä kokemuksena, koska sillä oli niin selkeä tarkoitus, ja koska suurin osa ihmisistä tiesi mitä haluavat saada tilaisuudesta irti. Kaksi muuta suomalaista artistia tai manageria pitivät kyselyn vastausten perusteella Speed Meetingsiä yhtenä seminaariohjelman parhaista tilaisuuksista.

Se, miksi seminaariohjelman kokonaisuutta pidettiin muuta ohjelmaa heikompana, johtunee siitä että se ei palvele yhtä selkeästi jokaisen omia intressejä. Jos esimerkiksi suomalainen manageri tulee tapahtumaan lähinnä vain myymään omia yhtyeitään, voi hänelle olla turhauttavaa kuunnella esityksiä tai paneelikeskusteluja esimerkiksi festivaalituotantoon liittyvistä asioista.

Jazz Finland -festivaalin tavoitteina oli kehittää Suomen jazzalan vientiosaamista ja saada tapahtumista konkreettisia tuloksia: mediaosumia, kansainvälisiä kontakteja, yhteistyöprojekteja, levytys-sopimuksia ja konsertteja ulkomaille. Tavoitteita tuki Speed Meetings- ja mentorointi-tilaisuudet, tapahtumaan osallistuminen ja siellä verkostoituminen sekä showcase-esiintymiset. Kuvaaja 6 osoittaa suomalaisten tyytyväisyyden tavoitteiden toteutumiseen.

Tapahtuman hyödyt

Kuvaaja 6. Suomalaisten tyytyväisyys tapahtumasta saatuun hyötyyn asteikolla 1–5 (1 = poor, 5 = excellent).

Kuvaajan 6 ensimmäinen kysymys “tyytyväisyys saavutettuihin tuloksiin suhteessa ennakkotyöhön” perustuu ajatukseen, että huolellinen valmistautuminen verkostoitumistilaisuuksiin ja perehtyminen delegaattien taustoihin auttaa saamaan huomattavasti enemmän tapahtumasta irti, kuin että aloittaisi vientityön vasta itse tapahtumassa. Mentorointi-tilaisuus järjestettiin juuri sen takia, että suomalaiset saisivat yleisen käsityksen osallistujien profiilista sekä oppisivat tunnistamaan tärkeimmät henkilöt, joihin kontakteja kannattaa luoda. Olisi mielenkiintoista tutkia vielä sitä, miten ensimmäistä kertaa viestitapahtumaan osallistuneiden kokemukset eroavat useita kertoja osallistuneiden kokemuksista. Uskon, että ensikertalaiselle Jazz Finland -festivaali oli erittäin opettavainen kokemus, mutta on vaikeaa arvioida pitkään alalla työskennelleen saamaa hyötyä. Kuvaajan 6 esittämät tulokset kertovat näiden toivoitteiden onnistuneen kuitenkin hyvin.

Europe Jazz Networkin jäsenille suunnatuissa kysymyksissä ilmeni vastaajien tyytyväisyys tapahtuman keston ja Europe Jazz Networkin toimintaan yleisesti. 86 prosenttia vastaajista piti Jazz Finland -festivaalin kestoa suurin piirtein sopivan pituisena, 7 prosenttia liian lyhyenä ja loput 7 prosenttia turhan pitkäkestoisena. Tyytymättömien osuus on siis alle 90 prosenttia, joten voisi olla aiheellista selvittää ylsityiskohtaisemmin, mihin tyytymättömyys perustuu. Ehkä tapahtuman pituuden lisäämisen sijasta ohjelmasta voisi tehdä jotenkin muuten tehokkaampaa tai

relevantimpää. Tai ehkä pidempää festivaalia kaipaavat halusivat tosiasiassa vain enemmän aikaa tutustua vapaamuotoisesti muihin osallistujiin ja Helsinkiin niinkuin muutamista vastauksista ilmeni. Jokatapauksessa tapahtuman rahoitus ja siihen nojaava budjetti asettavat tarkat raamit tapahtumalle, joten huomattavasti pidemmän tapahtuman järjestäminen lienee toistaiseksi mahdottomuus.

Festivaalin onnistumisesta kielii osittain myös se, että 96 prosenttia Europe Jazz Networkin jäsenistä olisi valmis suosittelemaan EJN:n jäsenyyttä myös kollegoilleen. Vain yksi vastaaja ilmoitti, ettei olisi valmis suosittelemaan jäsenyyttä. Jazz Finland -festivaaliin kuulunut Europe Jazz Conference on merkittävä osa kyseisen verkoston toimintaa, joten konferenssin epäonnistuminen tuskin poikisi suosituksia jäseneksi liittymiseen. Voinemme olettaa, että Europe Jazz Network ja sen tarjoamat tilaisuudet ovat jäsenilleensä ammattillisesti todella hyödyllisiä ja tärkeitä.

5.3 Seminaari-ohjelma

Vastaajilta kysyttiin, mistä seminaarin ohjelmanumeroista he pitivät eniten. Vastaajat mainitsivat keskimäärin yksi tai kaksi esitelmää tai tilaisuutta, jotka olivat kiinnostavia sen sisällön tai ohjelman esittämistavan vuoksi. Sisällöllisesti kiinnostavimpana ohjelmanä pidettiin amerikkalaisen All About Jazz -lehden journalistin, Ian Pattersonin moderoimaa kokonaisuutta, jossa syvennys Euroopan ulkopuolisiin jazzin markkinoihin. Kyseiseen paneelikeskusteluun osallistui delegaatteja Indonesiasta, Malesiasta ja Australiasta. Sisällöllisesti kiinnostavana pidettiin myös esitelmää ”The Shared History of European Jazz”, joka toi uuden näkökulman jazzin amerikkakeskeiseen historiankirjoitukseen.

Perinteisten esitelmien ja puheenvuorojen sijaan osallistujat kehuivat erityisesti workshop-ohjelmaa, jossa ihmiset jaettiin ryhmiin keskustelemaan erilaisista kysymyksistä. Pienryhmissä kaikki pääsevät aktiivisesti osallistumaan keskusteluun, mikä saattoi olla yksi suosion syistä. Toisaalta Europe Jazz Networkin jäsenet antoivat tälle ohjelmalle keskiarvon 3,56 (asteikolla 1–5, 1 = not at all interesting, 5 = extremely interesting), jota voidaan pitää hyvänä – mutta ei erityisen hyvänä. Paneelikeskus-

teluja ja haastatteluja pidettiin myös kiinnostavina. Seminaariohjelman kokonaisuudesta oltiin muun muassa seuraavaa mieltä:

"The conference was very well organised and the programme was appropriate." – United Kingdom

Seminaariohjelma keräsi toisaalta myös melko paljon kritiikkiä. Osa kommenteista olivat sävyiltä toteavia, eivätkä sisältäneet konkreettisia kehitysehdotuksia. Toisissa vastauksissa tuotiin kuitenkin selkeästi tietyt epäkohdat esille ja annettiin rakentavia kehitysehdotuksia.

"Arrange a better sound system into the big conference room. Make the presentations shorter and more focused and organise more working groups with more time." – Denmark, media

Hieman yli kymmenessä kommentissa ilmaistiin tyytymättömyys johonkin seminaariohjelman osaan. Vastaajat valittivat muun muassa konferenssihuoneen heikkoa äänentoistoa sekä seminaariohjelman avausta, johon kaivattiin Suomen jazzkentän esittelyn tilalle kaikkia yhteisesti koskettavia aiheita. Toisaalta osallistujat toivoivat muuten tarkempaa perehtymistä Suomen jazzalan organisaatioihin ja -henkilöihin sekä enemmän vapaa-aikaa tutustua Helsinkiin kaupunkina. Osasta esitelmistä puuttui laadukasta asiasisältöä tai asiantuntemusta ja yleiselle verkostoitumiselle kaivattiin enemmän tilaisuuksia. Dokumenttia, jossa kaikki osallistujat olisivat esitellyt heidän maansa, edustamansa organisaation, työnkuvan ja valokuvan kera, kaivattiin. Tällainen dokumentti oli itseasiassa jaettu suomalaisille ennen tapahtumaa, mutta näyttää siltä, että myös muut olisivat mielellään tutustuneet delegaatteihin jo hyvissä ajoin etukäteen.

Europe Jazz Networkin jäsenille oli suunnattu joukko kysymyksiä, jotka myös käsitelivät osallistujien tyytyväisyyttä seminaareihin ja Jazz Finland -festivaaliin yleensä. Vastauksista ilmeni, että 43 prosenttia EJN:n jäsenistä kaipaavat enemmän aikaa vapaamuotoiseen verkostoitumiseen. Vastaavasti 57 prosenttia oli sitä mieltä, ettei tähän tarvita enempää aikaa. Valitettavasti kysymyksen asettelu antaa vain kaksi ääripäiden vaihtoehtoa, joten emme saa tietää, kuinka moni todella vastustaa verkos-

toitumiselle järjestettävää lisääaikaa. Jos kuitenkin 43 prosenttia on lisääajan kannalla, sen järjestämistä kannattaa ehdottomasti harkita. Myös avoimissa vastauksissa ilmaistiin verkostoitumisen tärkeys ja toivottiin sen mahdollisuuksien lisäämistä.

36 prosenttia Europe Jazz Networkin jäsenistä kokivat seminaarien puhujien ja moderaattorien antavan liian vähän aikaa keskustelulle. 64 prosenttia taas pitivät annettua aikaa juuri sopivana. Keskustelulle tulisi siis järjestää enemmän aikaa, sillä 34 prosenttia on tyytymättömien määräksi melko suuri, eikä kukaan vastaajista pitänyt keskustelulle suotua aikaa liian pitkänä. Tämän kysymyksen ongelmana saattaa olla se, että henkilöt, jotka kaipaavat *enemmän aikaa keskustelulle* saattavat todellisuudessa vain kaivata *enemmän keskustelua*. Itse en osannut aavistaa joidenkin kaipaavan keskustelulle lisää aikaa, vaikka osallistuin joihinkin seminaarin ohjelmanumeroihin. Itselleni jäi läinnä sellainen tuntuma, etteivät puhujat olisi ollenkaan ottaneet pahakseen keskustelun syntymistä – päinvastoin. Kuulijat eivät ehkä itse olleet tarpeeksi aktiivisia keskustelijoita.

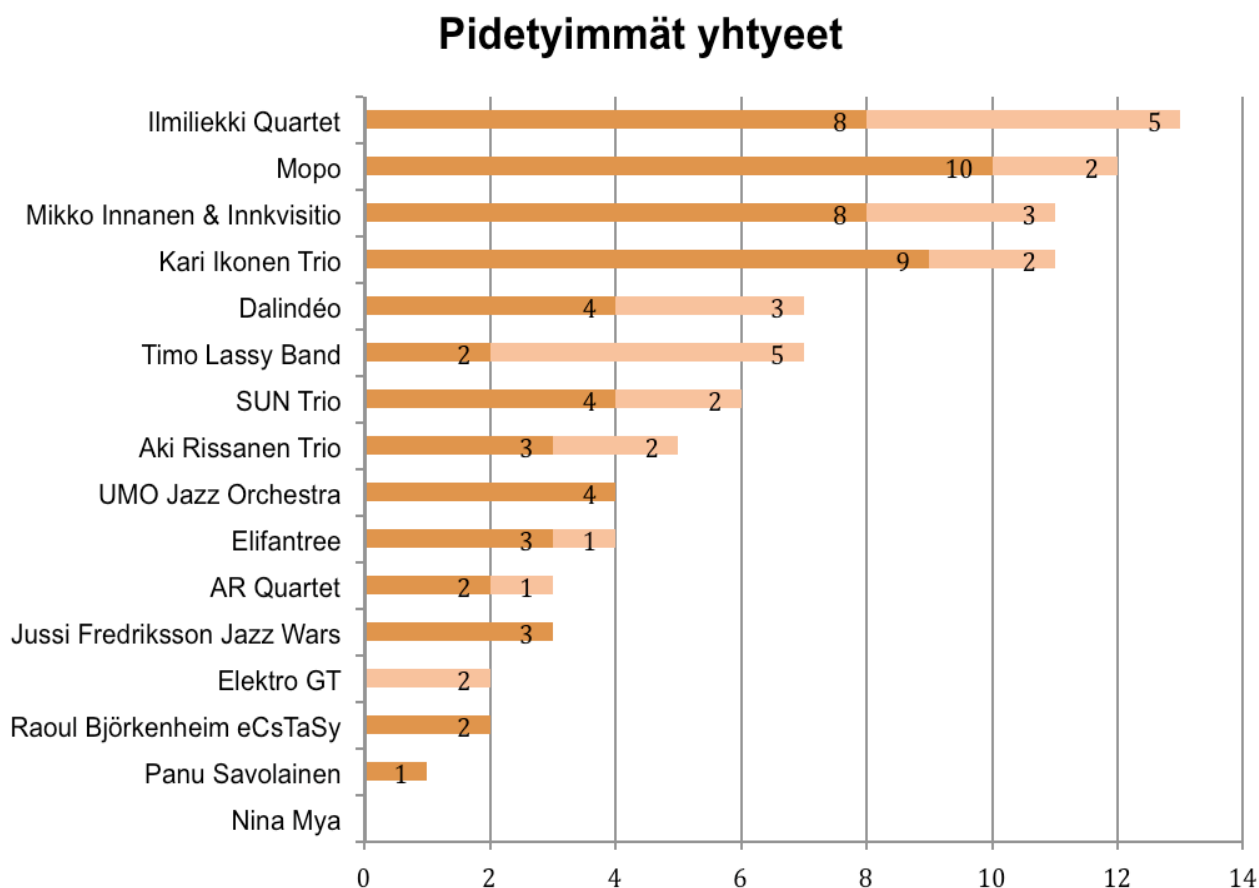
5.4 Showcase-ohjelma

Arvioin kyselyn vastausten perusteella showcase-ohjelman onnistumista ja kiinnitin huomioita erityisesti yhtye- ja konserttipaikkojen valintoihin. Muutamissa ulkomaalaisten vastauksissa korostettiin yleisesti suomalaisen jazzin korkeaa tasoa ja vain yhdessä otettiin kantaa yhtyevalintoihin.

”Hard to choose which bands were the best, the program was very extensive and good.” – Latvia, festival promoter / independent production company / supporting organization / record label

”I would like to hear more daring, experimental and avangarde bands like Mikko Innanen and Mopo. I found some of the artists representing rather academic level. They are brilliant, but need something else, an idea how to explore their music, i.e. Nina Mya.” – Poland, media

Edellinen kommentti heijastaa yllättävänkin tarkasti kuvaajaa 7, jossa yhtyeet on laitettu "paremmuusjärjestykseen". Tähän kysymykseen vastasi yhteensä 38 henkilöä, joista 10 oli suomalaisia.

Kuvaaja 7. Showcase-ohjelman pidetyimmät yhtyeet. Yksiköt ilmaisevat mainintojen määrän kun vastaajat saivat luetella useita yhtyeitä. Tumma palkki edustaa ulkomaalaisia vastaajia, vaalea suomalaisia.

Niinkuin puolalainen median edustaja totesi, Mopo ja Mikko Innanen & Innkvisitio edustavat tavallista rohkeampaa jazzin ilmaisua ja näyttää siltä, että kokeellisemmal- le musiikille löytyy kysyntää. Toisaalta listan vähemmän mainintoja keränneet Elifantree, Elektro GT ja Raoul Björkenheim eCsTaSy eivät myöskään edusta perinteistä jazzia.

Musiikkia analysoidessa ollaan erityisen haastavalla alueella, koska ihmisten maku vaihtelee. Itse muotoilisin hyvän- ja siten myös vientikelpoisen jazzmusiikin edellytyk- set jotenkin seuraavalla tavalla. Musiikin täytyy olla jollain tavalla ainutlaatuista ja

persoonallista sekä taitavasti soitettua ilman teknisyyden itseisarvon korostamista. Jonkin musiikin elementin täytyy yllättää kuulija, mutta samalla siitä tulee löytyä paljon tuttua, johon samaistua. Persoonallisuutta ei voi keinotekoisesti rakentaa musiikkiin, vaan sen täytyy löytyä muusikosta itsestään.

Pidetyimmät yhtyeet -listan kärjessä komeileva Ilmiliekki Quartet noteerattiin jo vuoden 2006 Europe Jazz Networkin yleiskokouksen ja suomalaisen showcase-ohjelman yhdistäneessä Finnish Jazz Weekend -tapahtumassa. Vuosikymmeniä suomalaisen jazzin parissa työskennellyt Tapio Korjus (2007) on todennut, että tuolloin vientitapahtumalla oli suuri merkitys Ilmiliekki Quartetille ja esiintyminen poiki konsertteja Iso-Britanniaan ja muuallekin (Silas 2007, 84). On hienoa nähdä, kuinka kahdeksan vuoden jälkeen yhtye herättää yhä runsaasti mielenkiintoa kansainvälisesti.

Kuvaaja 7 osoittaa, että suomalaisten ja ulkomaalaisten mieltymyksissä löytyi eroavaisuuksia. Esimerkiksi Timo Lassy Bandin suosiossa oli merkittävä ero suomalaisten ja ulkomaalaisten välillä. Ehkä showcase-yhtyeiden valintaprosessissa tulisi jatkossa hyödyntää myös ulkomaista näkökulmaa ja -mielipidettä.

Konserttipaikkojen kirjo oli laaja, mikä loi vieraille positiivista mielikuvaa Suomen aktiivisesta ja värikkästä jazzkulttuurista. Olisi ollut todella tylsää esittää taiteellisesti laaja ja monipuolinen showcase-ohjelma vain yhdessä, perinteissä konserttisalissa. Nyt ulkomaalaiset pääsivät tutustumaan Korjaamon-, Musiikkitalon-, Kansallisteatterin Lavaklubin- ja levykauppa Digeliuksen tarjoamiin, keskenään varsin erilaisiin- ja jopa eksoottisiin tiloihin.

Omaksi yllätyksekseni konserttipaikat jakoivat kuitenkin mielipiteitä hyvin voimakkaasta. Positiivissa palautteissa keuhuttiin muun muassa sitä, että konserttipaikat olivat keskenään erilaisia. Jotkut ilmaisivat yksinkertaisesti vain pitävänsä niistä – tarkentamatta asiaa sen enempää. Voimakkain negatiivinen palaute koski Kansallisteatterin Lavaklubin pientä yleisökapasiteettia, jonka vuoksi kaikki delegaatit eivät päässeet sinne seuraamaan konserttia. Ja kieltämättä on erittäin harmillista, että näin kävi. Osa delegaateista näytti puolestaan kaipaavan konserttisaleja, jossa istutaan hiljaa ja kuunnellaan musiikkia.

”Several venues had audience standing with only few seating possibilities – a strange development for a concert. There was too much noise and polluting sound before, during and after each concert which broke the spell and diminished the power of live music.” – Denmark, media

Vastaaja perusteli osuvasti, miksi ylimääräinen melu on haitaksi ihanteellisen konserttikokemuksen saamiselle. Vaikka en kokenut melutason olevan itselleni häiritsevää, ymmärrän hyvin tämän kritiikin. Showcase-konserteissa on kuitenkin vaikeaa vaikuttaa ihmisten tuottamaan meluun, jota syntyy kun 200 henkilön ryhmä verkostoituu ja vaihtaa konserttisalia aina yhden esityksen eli 20 minuutin välein. Toki esitysten välissä soivan musiikin voi tarvittaessa jättää pois. Uskon, että ainakin osa showcase-ohjelmasta olisi ollut hankalaa tai jopa mahdotonta toteuttaa istumasaleissa. Ohjelma on aikataulullisesti hyvin tiukka ja konserttien on oltava kahdessa eri salissa – siksi ihmisten on päästävä liikkumaan mahdollisimman esteettömästi. Helsingissä on rajallinen määrä paikkoja, joista ylipäätään löytyy kaksi vierekkäin olevaa istumaa, ja jotka ovat myös muilta puitteiltaan tasokkaita. Ja vaikka sellainen löytyisi, olisi yleisön hidasta liikkua jatkuvasti näiden kahden salin välillä. Jazz Finlandissa liikkuminen oli sujuvaa ja ihmisillä oli mahdollisuus nähdä kaikki konsertit kokonaisuudessaan – niinkuin eräs osallistujakin kommentoi.

”It was good that the concerts did not overlap and one could catch them all.” – Finland, artist or artist manager

6 FESTIVAALIN VAIKUTTAVUUS

Arvioin tapahtuman konkreettisia vaikutuksia numeerisesti laskemalla tapahtumassa syntyneet kontaktit ja mediaosumat sekä tapahtumasta mahdollisesti seuraavat yhteistyöprojektit ja konsertit. Tällä tavoin esimerkiksi suomalaisen musiikin vientiä edistävä Music Finland (2014) analysoi toimintansa vaikuttavuutta vuoden 2013 vuosikertomuksessaan. Mittaa vaikuttavuutta kyselyn vastausten ja mediaseurannan valossa.

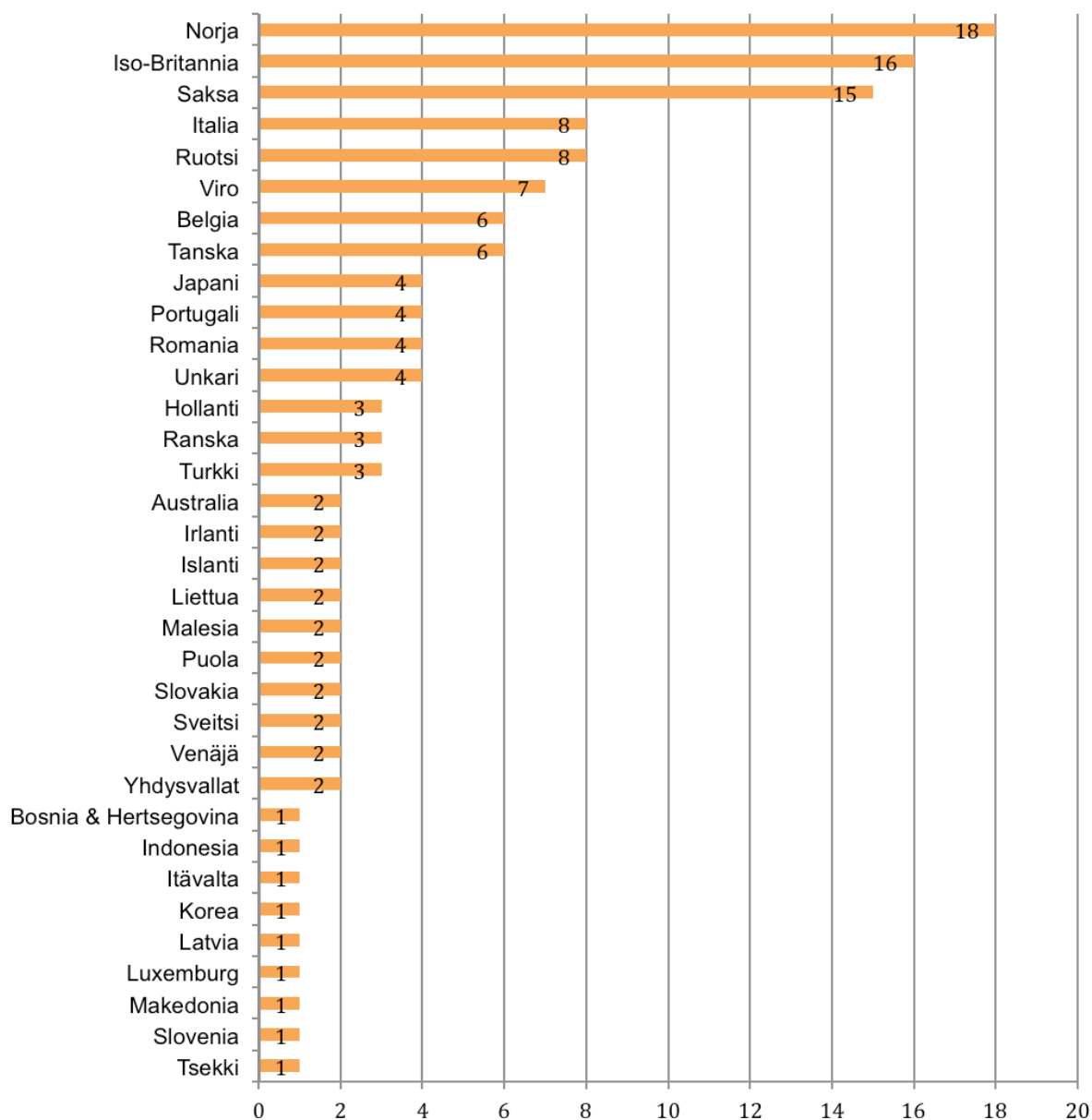
6.1 Kontaktit ja niiden laatu

Jazz Finland -tapahtumaan osallistui yhteensä 214 jazzalan ammattilaista (ei sisällä showcase-esiintyjiiä), jotka edustivat muun muassa erilaisia yleishyödyllisiä yhdistyksiä, festivaaleja, levy-yhtiöitä, agentuureja ja mediaa. Suomalaisia delegaatteja oli tapahtumassa 76, eli noin 36 prosenttia kaikista osallistujista. Seuraavat kolme, osallistujamäärältään suurinta maata olivat Norja (18 edustajaa) Iso-Britannia (16 edustajaa) ja Saksa (15 edustajaa). Nämä kolme maata muodostivat yksin 23 prosenttia kaikista tapahtuman osallistujista. Useasta maasta saapui vain yksi tai kaksi edustajaa.

Kuvaaja 8 esittää ulkomaalaisten delegaattien maantieteellisen hajonnan. Euroopan maiden lisäksi tapahtumaan saapui delegaatteja Koreasta, Japanista, Yhdysvalloista, Indonesiasta, Malesiasta ja Australiasta. Suomalaisten lisäksi tapahtumaan saapui edustajia yhteensä 34:stä eri maasta.

Ulkomaalaisten osallistujien maantieteellinen hajonta

Kuvaaja 8. Osallistujat ja niiden maantieteellinen hajonta. Lukuihin sisältyy median edustajat, mutta ei showcase-yhtyeiden muusikoita. Yksiköt ilmaisevat osallistujien määrän.

Jo itse tapahtuman järjestämistä voidaan pitää merkittävänä onnistumisena, jolle on vaikea etsiä vertaistansa. Tuloksesta voinee kiittää erityisesti monien eri tahojen yhteistyötä, jonka oli välttämätön edellytys tapahtuman toteutumiselle. On ainutlaatuis-ta, että Suomeen saapui peräti 138 jazzalan ammattilaista hyvin laajasti eri puolilta maailmaa. Lukuja voi verrata siihen, että vuoden 2013 aikana Music Finland toi yhteensä Suomeen 137 musiikin ammattilaista 14 eri maasta. Kun viimeksi Suomessa

järjestettiin Europe Jazz Networkin yleiskokous ja suomalaisen jazzin showcase-tapahtuma, paikalle saapui noin 70 ulkomaalaista vierailijaa. Nyt osallistujia oli siis kaksi kertaa enemmän.

Kyselyssä pyydettiin vastaajia arvioimaan kaikkien tapahtumassa syntyneiden kontaktien määrä ja uusien kontaktien määrä. Arvioinnin haasteena on, että ihmiset voivat ymmärtää ”uuden kontaktin” varsin eri tavalla. Joillekin jo muutaman sanan vaihtaminen saattaa tuntua uudelta kontaktilta – toiset näkevät uusien kontaktien syntymisen huomattavasti pidemmän aikavälin prosessina, jossa yhteistyöideoita kehitetään ja jossa yhteystietoja- ja ajatuksia vaihdetaan. Vastaajien arvioiden perusteella uskalsin kuitenkin laskea karkeita keskiarvoja syntyneistä kontakteista.

Jokainen suomalainen delegaatti tapasi keskimäärin 23 ulkomaalaista henkilöä, joka tarkoittaa yhteensä noin 1700 tapaamista. Suomalainen sai keskimäärin 17 uutta ulkomaalaista kontaktia. Tämä tarkoittaa, että tapahtuman seurauksena suomalaiset loivat yhteensä noin 1300 uutta kontaktia kansainväliselle jazzkentälle ja nämä kontaktit jakautuivat kuuvaajan 8 osoittamille alueille. Suomalaisilta kysyttiin nimenomaan kansainvälisten kontaktien määrää, jotta tapahtuman musiikkivientiä edistäviä tuloksia voitaisiin arvioida.

Ulkomaalainen osallistuja tapasi noin 17 suomalaista, joista yhdeksän oli uusia tuttavuuksia. Ulkomaalaiset saivat siis yhteensä noin 1200 uutta kontaktia Suomen jazzkentälle. Ulkomaalaisten kaikkien uusien kontaktien määrä on noin 2300. Uusien kontaktien lisäksi on tietenkin tärkeää ylläpitää aikaisemmin luotua verkostoa, joten ulkomaalaisia pyydettiin myös arvioimaan kaikkien saatujen kontaktien määrä. Jokainen heistä tapasi 36 delegaattia eli yhteensä tapaamisia syntyi noin 5000.

Laskemani kontaktien määrät tuntuvat olevan ainakin jollain tavalla linjassa Music Finlandin tilastojen kanssa, vaikka luvut eivät sinänsä ole vertailukelpoisia. Vuoden 2013 aikana Music Finland järjesti 40 vientihanketta kahdeksassa maassa ja näissä tapahtumissa suomalaiset ammattilaiset raportoivat saaneensa 5189 kansainvälistä kontaktia. Vientihankkeita järjestettiin peräti 40, mutta ne olivat osallistujamääriltään huomattavasti Jazz Finland -festivaalia pienempiä. (Music Finland 2014, 4.)

Kontaktien laatua on hieman vaikeampi arvioida, koska osa niistä saattaa osoittautua hedelmällisiksi vasta useiden vuosien päästä. Ihmiset eivät myököän voi tehdä hirveän suuria päätöksiä yhdeltä istumalta. Eräs vastaaja kommentoi varsin kattavasti verkostoitumisen luonnetta vientitapahtumissa ja asioiden liikkeellesaamisen hitautta. Hän uskoo kuitenkin tällaisten tapahtumien olevan erittäin tärkeitä omalle toiminnalleen.

“In my experience (after Jazzahead! in spring and now Jazz Finland) the process of making something happen is a very slow and arduous one. People are happy to talk, they seem very interested, but nothing gets decided immediately (of course). The follow-up process (e-mails, phone calls) is very time-consuming, but this is (I think, I hope) where things happen. Obviously without the first contact there wouldn't be a possibility to follow up, so I consider these occasions as very important to my effort.”
– Finland, artist or artist manager

Itselle tärkeiden kontaktien vakuuttaminen ja siten oman verkoston rakentaminen vaatiikin juuri tällaista vastaajan kuvailemaa pitkäjänteisyyttä ja väsymätöntä lobbausta (Karjalainen ym. 2014, 237). Kontaktien käytännön hyödyntäminen vaatii kovaa työtä, jossa vientitapahtuma ei voi juurikaan olla enää hyödyksi. EJN:n entinen puheenjohtaja Annamaija Saarela (2007) on todennut, että showcase tarjoaa vain mahdollisuuden vientiin ja että sen todellinen hyödyntäminen vaatii aktiivisuutta keikkamyyjiltä ja levy-yhtiöiltä (Silas 2007, 84).

Vaikka kontaktien laatua on hyvin hankalaa arvioida, pyydettiin sekä suomalaisia että ulkomaalaisia kertomaan, millaisia konkreettisia tapahtumia he uskovat Jazz Finland -festivaalista seuraavan. Suomalaisille suunnatussa avoimessa kysymyksessä vastaajia pyydettiin kertomaan, kuinka monta konserttia ulkomaille he uskovat saavansa tapahtuman myötä. Kysymykseen vastasi kuusi henkilöä ja kolme suomalaista artistia tai manageria jättivät vastaamatta tähän kohtaan. Eräs vastaaja kommentoi, kuinka mahdotonta konserttien määrää oli tässä vaiheessa arvioida.

“Too early to say if performances abroad will follow. I have been contacted by some of the people that I met and they are interested in working together in the future.”
– Finland, artist or artist manager, media

Suomalaisten vastauksista ilmenee, että he kokivat ulkomaalaisten osoittavan kiinnostusta yhtyeeseensä keskimäärin 3,7 (asteikolla 1 = poor, 5 = excellent) yksikön verran. Arviot tulevista ulkomaiden konserteista puolestaan vaihtelivat kahden ja kymmenen konsertin välillä ja keskiarvoksi muodostui neljä konserttia. Jos jokainen showcase-yhtye saisi neljä konserttia ulkomaille, konsertteja tulisi yhteensä 64. Tuollaisella konserttimäärällä suomalainen jazz saisi taas hieman kasvatettua tunnettuutansa kansainvälisillä markkinoilla, mikä poikisi myös epäsuorasti lisää konsertteja. Olisi mielenkiintoista tietää, jättivätkö ne kaksi muuta artistia tai manageria vastamatta tähän kysymykseen siksi, etteivät uskoneet yhtään konserttia seuraavan tapahtumasta.

Ulkomaalaisilta delegaateilta puolestaan kysyttiin, kuinka monta showcase-ohjelman yhtyettä voisit harkita buukkaavasi, joilloin vastausten keskiarvoksi tuli 3 yhtyettä. Kun heiltä kysyttiin, seuraako tapahtumasta konserttitarjouksia, buukkauksia, yhteistyöprojekteja tai muuta vastaavaa, yhteensä 54 prosenttia tämän kysymyksen vastaajista ilmaisivat että jotain tulee varmasti tapahtumaan.

”One booking has been made for sure and maybe there’s more to come.” – France, festival promoter

”Most likely we will book some Finnish bands.” – Norway, festival promoter

Kukaan ei ilmaissut olevansa täysin varma siitä, ettei minkäänlaisia toimenpiteitä tule seuraamaan tapahtumasta. Kaikista epävarminkin kommentti sisälsi toivon pilkkahduksen konkreettisten tulosten syntymiseksi. 8 prosenttia vastaajista ilmoitti, ettei mitään konkreettisia toimenpiteitä ole vielä seurannut tapahtumasta.

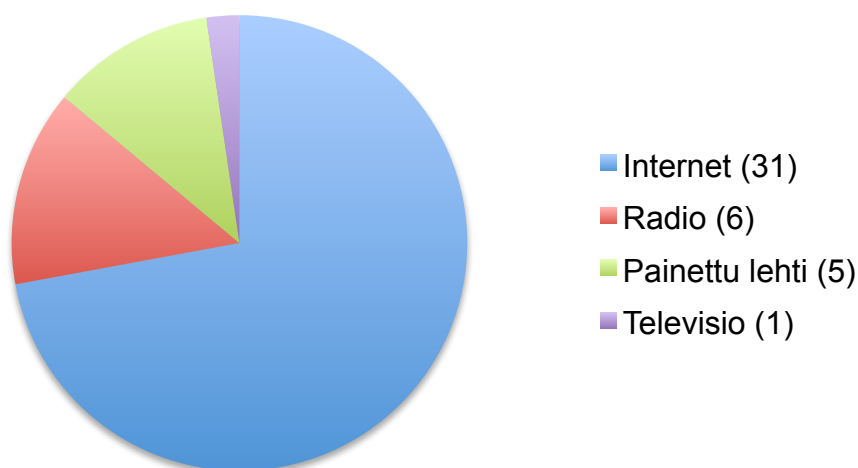
”Attendance has not yet given any concrete results, but I am hopeful.” – United Kingdom, festival promoter

39 prosenttia vastaajista puolestaan ilmaisivat, että alustavia suunnitelmia ja yhteydenottoja on tehty, mutta mikään ei vielä ole täysin varmaa.

6.2 Medianäkyvyys

Sain Music Finlandilta listan Jazz Finland -festivaalin mediaosumista internetissä. Meltwater-yrityksen rakentaman mediaseuranta-työkalun löytämät osumat sisälsivät artikkeleita, viikon menovinkit -kaltaisia ilmoituksia sekä lyhyitä viittauksia tai ”nostoja” oman tai jonkun toisen median luomaan sisältöön. Blogi-kirjoitukset, Facebook-postaukset tai muut sosiaaliset mediat – kuten Instagram ja Twitter – eivät kuuluneet tähän seurantaan. Seurasin mediaa kuitenkin myös itse ja päätin lisätä ”Jazzpossu”-blogin osaksi medianäkyvyyttä. Kyseinen blogi perehtyy jazziin varsin intohimoisesti ja se tunnetaan Suomen jazzkentällä hyvin. Löysin osumia myös muista suomalaisista jazzmedioista sekä joistakin painetuista lehdistä, jotka olen niin ikään laskenut mukaan mediaseurantaan. Tapahtuman vastaava tuottaja Lauri Laurila esiintyi itse useita kertoja mediassa ja kirjoitti ylös löytämiään mediaosumia, kuten radiolähetyksiä. Hyödynsin myös tätä tietoa tutkimuksessani. Kaikilla edellämainituilla menetelmillä löytyi yhteensä 43 mediaosumaa, jotka jakautuivat eri medioiden kesken kuvaa-
jan 9 osoittamalla tavalla.

Mediaosumien hajonta

Kuvaaja 9. Mediaosuminen hajonta. Suluissa mediaosumien määrä.

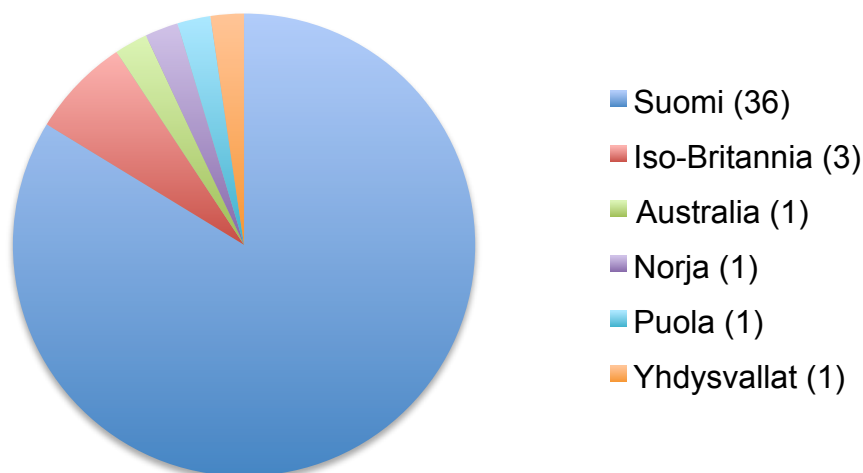
Internet-osumia löytyi odotetusti eniten, sillä viime vuosikymmeninä internet on haalinut itseensä yhä suurempaa osaa eri medioiden tuottamasta sisällöstä sekä kulutta-

jakunnasta. Radio-ohjelmat olivat erityisen informatiivisia viestintäkanavia, sillä niissä haastateltiin Jazz Finland -festivaalin järjestäjätahoa. Lauri Laurilaa haastateltiin syyskuussa 2014 Bassoradion Lauantaijatsit-ohjelmassa, Classic Radion Classicin aamu- ja Classic Jazz -ohjelmissa sekä Yleisradion Kultakuume -ohjelmassa. Suomen Jazzliitto ry:n toiminnanjohtaja Maati Rehoria haastateltiin Yleisradion Jazzklubi-ohjelmassa ja Radio Helsingissä Njassan ohjelmassa.

Painettuihin lehtiin Jazz Finland pääsi ennen varsinaista tapahtumaa, tapahtuman aikana ja sen jälkeen. Syyskuun Gloria-lehdessä oli nosto aiemmin kyseisen lehden verkkosivuilla julkaistuun tekstiin, jossa Laurila kertoo Jazz Finland -festivaalista ja antaa muutaman konserttisuosituksen. Tapahtuman ollessa käynnissä Helsingin Sanomat julkaisi kaksi toimittaja Harri Uusitorpan Jazz Finland -tapahtumaa käsittelevää kirjoitusta. Festivaalin jälkeen tapahtuma sai näkyvyyttä Iso-Britannian arvostetussa Jazzwise-lehdessä sekä Helsingin yliopiston musiikkitieteen opiskelijoiden ainejärjestön Synkooppi ry:n julkaisemassa Synkooppi-lehdessä. Ylen tv-kanavalla näytettiin kuvaa Mopo-jazzyhtyeen harjoituksista ja yhtyeen jäseniä haastateltiin. Videoreportaasissa käsiteltiin myös Jazz Finland -festivaalia.

81 prosenttia kaikista mediaosumista antoivat melko- tai erittäin kattavasti informaatiota festivaalista. Loput 19 prosenttia olivat ”menovinkkien”-tapaisia lyhyitä ilmoituksia tai ne käsitelivät laajemmin ainoastaan tutkimuksen ulkopuolelle jättämäni Young Nordic Jazz Comets -showcasea.

Mediaosumien maantieteellinen hajonta

Kuvaaja 10. Mediaosumien maantieteellinen hajonta. Suluissa mediaosumien määrä.

Luonnollisesti suurin osa mediahuomiosta tuli Suomesta, mutta yllätyin silti, kuinka vähän ulkomaalaisissa medioissa Jazz Finland -festivaalista kirjoitettiin. Kuvaaja 10 näyttää löydettyjen mediaosumien maantieteellisen hajonnan. Tapahtumaan osallistui yhteensä 18 ulkomaalaista median edustajaa 13 maasta. Mediosumia ei tullut – tai ainakaan näillä menetelmillä löydetty – Ruotsista, Irlannista, Saksasta, Japanista, Belgiasta, Koreasta, Tanskasta ja Venäjältä. Tosin esimerkiksi irlantilainen journalisti Ian Patterson kirjoitti artikkelin yhdysvalloissa syntyneeseen, nykyisin maailmanlaajuisesti toimivaan All About Jazz -julkaisuun, joten maantieteellinen vertailu ei ole aivan aukotonta. Tapasin festivaaleilla kaksi japanilaista- ja yhden korealaisen toimittajan ja keskusteluidemme perusteella uskon, että he ovat medioissansa käsitelleet ainakin jollain tavalla Jazz Finlandia ja suomalaista jazzia. Kyselyn vastauksista ilmenee, että indonesialainen, tanskalainen, japanilainen ja kolme saksalaista olivat aikeissa tehdä mediasisältöä festivaalista. Mediaseuranta-työkalun ongelmana on tiestysti se, että vain internetissä olevaan näkyvyyttä voidaan yrittää etsiä, jolloin mahdolliset paperijulkaisut ja radio-ohjelmat jäävät huomioimatta. Myös kielimuuri saattaa rajoittaa mediaseurannan kattavuutta.

Iso-Britannian mediasumat olivat Jazzwise-lehdessä, LondonJazz News -verkkojulkaisussa ja Audio Boom -verkkosivustolla. Muu näkyvyys ulkomailla oli

Australian Jazz Australia -sivustolla, Puolan Jazz Forum -sivustolla sekä Yhdysvaltojen All About Jazz -sivustolla. Vaikka ulkomaisia mediaosumia näyttää olevan melko vähän, nämä internet-julkaisut saattavat kuitenkin taata huomattavasti omaa maantieteellistä aluettaan suuremman levikin. Esimerkiksi All About Jazz on erittäin aktiivinen, maailmanlaajuinen media, joka pyrkii kasvamaan maailman luetuimmaksi ja vaikutusvaltaisimmaksi jazzmusiikin verkkosivustoksi (Ricci 2014). Sivustolla julkaistun Ian Pattersonin artikkelin sivua oli ladattu lauseen kirjoittamishetkellä (3.3.2015 kello 13:34) yhteensä 12 774 kertaa. Kyseinen viiden sivun mittainen teksti pureutuu varsin seikkaperäisesti festivaalin ohjelmaan ja nostaa omalta osaltaan Suomen jazzkentän profiilia.

Ennen Jazz Finland -tapahtumaa ja sen aikana ilmeistyi pari suomalaista kirjoitusta, joissa tuotiin esille sitä, etteivät festivaalin showcase-artistit saa korvausta esiintymisestään. Voimakkaimmin asian esitti Harri Uusitorppa, jonka kirjoitus julkaistiin sekä Helsingin Sanomien verkkosivuilla että -paperisessa lehdessä torstaina 18. syyskuuta 2014. Ottaen huomioon kyseisen sanomalehden vaikuttavuuden ja lukijakunnan laajuuden, kyseessä on erittäin huomionarvoinen kritiikki. Esimerkiksi Helsingin Sanomien arkipäivisin jaetun sanomalehden levikki vuonna 2013 oli yli 300 000 (MediaAuditFinland Oy 2014).

Tekstissään Uusitorppa (2014) ihmettelee, miksi kukaan artisteista ei saa esiintymispalkkiota, vaikka showcase-konsertit ovat maksullisia – kaikille avoimia tilaisuuksia. Samassa kirjoituksessa myös jazzpianisti Iiro Rantala (2014) harmittelee tätä hänen mukaansa alati kasvavaa trendiä (Uusitorppa 2014). On ymmärrettävää ja varsin yleistä, että media lähestyy asioita näkökulmasta, joka herättää lukijan mielenkiinnon ja tarjoaa tälle uutta tietoa. Tässä tapauksessa harmillista on se, ettei toista näkökulmaa juurikaan tuoda esille – saati kertoa asian taustalla vaikuttavia syitä. Suomen Jazzliiton toiminnanjohtaja Maati Rehor (2014) ilmaisi Jazz Finland -festivaalin jälkeisessä blogi-kirjoituksessaan, että tapahtuman myötä syntynyt muusikoiden showcase-palkkioista käytävä keskustelu on tervetullutta. Suomessa vaikuttavat musiikin promootiotapahtumien rahoitukseen liittyvät ehdot ovat jo pitkään estäneet tämän kaltaisten tapahtumien järjestäjiä maksamasta esiintymispalkkioita ja muusikkojen etua ajava Muusikkojen liitto ja Music Finland etsivätkin nyt keinoja asian ratkaisemiseksi (Rehor 2014). Rahoitusrakenteet ovat varmasti melko jähmeitä eikä asiaa

liene helpottavan yleinen taloustilanne sekä kulttuurialan rahoituksen pienuus. Jos showcase-korvauksen maksaminen osoittautuu tulevaisuudessakin mahdottomaksi, ehkä muusikoille voisi yrittää järjestää entistä enemmän musiikin vientiä ja -markkinointia kehittävää mentorointia.

On myös muita perusteluita sille, miksi juuri showcase-keikoista ei ehkä tarvitsisi maksaa rahallista esiintymiskorvausta. Järjestäjät eivät yritä itse hyötyä showcases-
ta, vaan siihen suunnatut ponnistukset tehdään nimenomaan musiikin vientiä edistä-
vässä tarkoituksessa. Mainitut lipputulot paikkaavat vain pienen osan tuotannon ku-
luista, sillä valtaosa konserttisalien kapasiteetista on varattu ulkomaalaisille delegaa-
teille – eli mahdollisille ostajille. Showcase-yhtyeiden jäsenet pääsivät kaikkiin kon-
sertteihin verkostoitumaan ja niiden edustajat saivat osallistua mentorointi-
tilaisuuteen sekä seminaariohjelmaan.

7 KOHTI SEURAAVIA VIENTITAPAHTUMIA

Tässä luvussa pohdin lyhyesti Suomen jazzkentän vahvuuksia, heikkouksia, mahdol-
lisuuksia ja uhkia – viennin näkökulmaa painottaen. Esitän myös tutkimuksen avulla
löydetty Jazz Finland -festivaalin parhaat käytänteet sekä omat kehitysehdotukseni
vienti- ja verkostoitumistapahtumien järjestämiseen.

7.1 Suomen jazzviennin SWOT-analyysi

Jazzmusiikin vientiin vaikuttaa koko jazzalan elinvoimaisuus. Tarvitsemme muun
muassa yleisöjä, muusikoita, opettajia, infrastruktuuria, mediaa, välittäjäporrasta ja
kulttuuripoliittista vaikuttamista. Vaikka olisi erittäin mielenkiintoista pohtia näin laa-
jassa mittakaavassa viennin kehittämistä, ei se tämän opinnäytetyön puitteissa ole
mahdollista. Perehdyn kuitenkin muutamiin sellaisiin yleisiin Suomen jazzalan omi-
naisuuksiin, jotka ovat kiinnostavia viennin näkökulmasta. Tarkastelen näitä sekä
mediasta että omasta päästäni löytyneitä huomioita SWOT-analyysin tavoin; luokitte-
lemalla ilmiöt jazzkentän vahvuuksiin, heikkouksiin, mahdollisuuksiin ja uhkiin (Ojasa-
lo ym. 2014, 146). Analyysini avulla voi pyrkiä ennustamaan tulevaa, varautua sen
tuomiin muutoksiin ja siten kehittää toimintaa.

Suomalaisen jazzmusiikin- ja sen viennin ehdottomana vahvuutena täytyy pitää maamme laadukasta ja ilmaista koulutusta, joka luo pohjan ammattimaiseen muusikouteen. Havaitsin että Jazz Finlandissa pidetyn Sibelius-Akatemian esittäytymisen jälkeen useat ulkomaalaiset ihmettelivät ja jopa ylistivät suomalaista koulutusjärjestelmää. Hyvä koulutus johtaa taitavaan ja monipuoliseen taiteelliseen osaamiseen, josta muusikkomme maailmallakin tunnetaan. Muiden muassa norjalaiset Jazz Finlandiin osallistuneet festivaalijohtaja Erns Wiggo Sandbakk ja journalisti Björn Willadsen (2014) pitävät suomalaisten jazzmuusikoiden improvisaatiotaitoa korkeatasoisena (Kallionpää 2014). Mitä opiskeluun tulee, pianisti Iiro Rantala ja saksofonisti Mikko Innanen (2014) korostavat, että opiskelua tärkeämpää on kuitenkin omien yhtyeiden perustaminen, yhdessä soittaminen ja esiintyminen (Uusitorppa 2014).

Vaikka koulutus on laadukasta, sitä voi ja tulee kehittää. Sibelius-Akatemian jazzmusiikin osaston sivutoimisena opettajana työskentelevä Jussi Fredriksson (2014b) toivoo, että suomalainen jazz saisi enemmän näkökulmia esimerkiksi useampien jazzmusiikin korkeakoulujen turvin (Kouvolan Sanomat 2014). Kyseistä opinahjoa hallitseva Sibelius-Akatemia tarjoaa vain yhdenlaisen näkökulman (Fredriksson 2014b). Toinen keino uusien näkökulmien löytämiseksi ja jazzviennin edistämiseksi piilee kansainvälisissä vaihto-ohjelmissa, joiden kautta opiskelija tutustuu muihin kulttuureihin ja luo arvokkaita kontakteja kohdemaansa jazzkenttään. Vaihto-ohjelmien vaikutukset näkyvät konkreettisesti jo nyt uudemmissa jazzyhtyeissä. Yhä useammin musiikilliset vaikutteet tulevat jazzin ulkopuolelta ja jäsenet eri puolilta maailmaa. Esimerkiksi Markus Pesonen Hendectet -yhtyeen 11 jäsenestä peräti kahdeksan tulee eri maista. (Kallionpää 2014.) Tällainen yhtye on kahdeksassa maassa vaikuttava verkosto, mikä luo hyvät lähtökohdat kansainväliseen yhteistyöhön ja -musiikkivientiin.

Suomen jazzalan pienuus asettaa välttämättä haasteita jazzmusiikin ja sen viennin kehitykselle. Jazz kuuluu marginaalikulttuuriin ja sen markkinat ovat pienet. Kun rahaa liikkuu vähän, vain harvoilla on mahdollisuus työllistää itsensä täyspäiväisinä jazzmuusikoina tai -agentteina. Usein suomalaiset jazzmuusikot joutuvat olemaan itse itsensä edustajia, jolloin aikaa jää vähemmän sekä soittamiseen että ammattimaiseen myyntiin. Esimerkiksi kun Trio Töykeät perustettiin vuonna 1998, jazzmanagereita ei ollut Suomessa ollenkaan ja yhtye joutui järjestämään konserttinsa

itse. Jokaisella esiintyvällä taiteilijalla tulisi kuitenkin olla manageri, eli joku joka hinnoittelee esityksen. (Rantala 2011, 205–207.) Markkinointiin ja tuotteistamiseen käytettävien resurssien pienuus näkyy myös esimerkiksi joidenkin yhtyeiden verkkosivujen käytettävyyden ja -visuaalisen vaikuttavuuden keskinkertaisuutena. Kyseisten asioiden hallitseminen on yhä tärkeämpää kansainvälisillä markkinoilla, joten tällaista osaamista täytyy ehdottomasti kehittää. Vastaavasti pienillä jazzalan organisaatioilla saattaa olla kädet täynnä töitä liittyen kotimaan toimintaan, jolloin vientiin tarvittaviin ponnisteluihin tai muuhun kehittämiseen ei riitä aikaa. Vaikka alan pienuus on haaste, löytyy siitä hyvääkin sanottavaa. Jo kohtuullisilla resursseilla on mahdollista tehdä jotain uutta ja näkyvää – kuten persoonallinen musiikkivideo tai markkinointikampanja sosiaalisessa mediassa. Oikeat kontaktit ovat kaikkien ulottuvilla ja koska jazzyleisön aktiivisuus on omaa luokkaansa, hyvät asiat löydetään nopeasti.

Viennin näkökulmasta katsottuna jazzmusiikilla on eräs erityinen vahvuus. Jazz on usein instrumentaalista ja siinä lainataan yhä useammin elementtejä eri musiikkikulttuureista ja -genreistä. Jazzmusiikilla voidaan siis – hieman utopistisesti ajateltuna – saavuttaa maailman kaikki kansat. Vallitsevat trendit kuten globalisaatio ja lisääntyvä liikkuvuus tukevat tätä jazzin ominaisuutta. 1980-luvun jälkeen Suomessa on erityisesti vaikuttanut kulttuurinen globalisaatio, jossa kulttuuriset hyödykkeet, vaikutteet ja virtaukset ovat levinneet ennennäkemättömällä tavalla (Purhonen, Gronow, Heikkilä, Kahma, Rahkonen & Toikka 2014, 25). Kulttuurit sekoittuvat yhä suuremmassa määrin, mutta jazz pystyy muuntautuvan- ja kehittyvän luonteensa ansiosta pysymään kiinni ”ajan hampaassa”. Jazz on luoteva lähestymistapa esimerkiksi eri kansanmusiikkeja ja toisaalta elektronista musiikkia yhdistelevään ilmaisuun, joka voi puhutella monien eri kulttuurien ja -ikäryhmien edustajia. Toisaalta globalisaatio yhdenmukais-
taa väestöä, mikä vahvistaa entisestään populaarikulttuurin asemaa.

Moderni jazz on yksi Suomen vähiten pidetyimmistä musiikkilajeista ja se voidaan tutkimustulosten valossa luokitella osaksi nykypäivän korkeakulttuurista musiikkia. (Purhonen ym. 2014, 40–59). Ilmiö on jazzin kehityksen ja uusien yleisöjen tavoittamisen kannalta sekä hyvä että huono asia. Jazz ei enää koskaan tule olemaan valtaväestön suosimaa, eikä sen toisaalta tarvitsekaan olla. Varmasti aina tulee olemaan suuri ihmisryhmä, joka ei pidä jazzista lainkaan. ”Tavallinen kansa” pyrkii kuitenkin jäljittelemään eliitin standardoimaa hyvää makua koskaan kuitenkaan saavuttamatta

sitä. Musiikkimaku on kaiken lisäksi Suomessa erittäin oleellinen – jopa merkittävin – mekanismi, jolla ihminen viestii omasta sosiaalisesta asemastaan (Purhonen ym. 2014, 66). Nyt jazzilla pitäisi siis olla erittäin voimakas vetovoima, joka tuo uusia yleisöjä jazzin pariin. Modernista jazzmusiikista pitäminen kulkee myös käsi kädessä koulutuksen ja kaupungissa asumisen kanssa. Siitä pitäminen on selvästi suosittumpaa korkeasti koulutettujen ja kaupungissa asuvien keskuudessa (mt., 41–61). Kaupungistuminen on yksi voimakkaimista tämän hetken trendeistä ja samalla koulutettujen osuus kasvaa yhteiskunnassamme. Tästä näkykulmasta katsottuna jazzin elinympäristö on kehittymässä sille suotuisaan suuntaan.

Fyysisten äänitteiden teollisuus on jo pitkää kärsinyt hupenevista markkinoista, kun äänitteet ovat siirtyneet digitaalisiin jakelukanaviin. Digitaalisuus tekee kuitenkin musiikkikentästä demokraattisemman ja vapaamman, kun jokaisella on mahdollisuus jakaa tuotoksiaan maailmanlaajuisesti. Enää ei ole yhtä suuria ”portinvartijoita” menestymisen tiellä, joten jazz voi ainakin periaatteessa saavuttaa yhä laajemman väestön. Olemme tulleet teknologiasta ja digitaalisista palveluista jo niin riippuvaisiksi, että uskon ihmisten arvostavan entistä enemmän perinteisempiä asioita kuten liveä soitettua musiikkia. Ja jazz on nimenomaan livemusiikkia, jossa suuri osa kappaleesta tuotetaan juuri siinä hetkessä vuorovaikutuksessa yleisön kanssa. Nykyinen trendi on, että olemme siirtymässä yhä enemmän kulutusyhteiskunnasta kohti elämysyhteiskuntaa (Lindholm 2014). Trendi on positiivinen paitsi jazzin, myös kaikkien kulttuurialojen kannalta. Ikävä kyllä taloudellinen taantuma näyttää silti vaikuttavan huomattavasti ihmisten rohkeuteen kuluttaa oli kyseessä sitten elämys tai ei.

Jazzmusiikin suurimmat ja realistisimmat uhat liittyvät kilpailun kiristymiseen sekä rahoitukseen, joka nojautuu paljolti erilaisiin tukiin ja apurahoihin. Jos tukia ei suoraan leikata, niiden saamiseksi täytyy tehdä entistä enemmän työtä ja myös tuetun toiminnan hyödyllisyys täytyy pystyä todistamaan. Suomen talouteen vaikuttavia muutoksia ovat muun muassa väestön ikääntyminen ja alati lisääntyvät mielenterveysongelmat (Lindholm 2014). Ehkä jazzalan täytyisi jo hyvissä ajoin laajentua palvelemaan yhteiskunnan riskiryhmiä. Voi olla, että tulevaisuudessa tällaista toimintaa edellytetään kaikilta kulttuurin tekijöiltä.

Vaikka olen esittänyt positiivisia skenaarioita siitä, kuinka jazz voisi löytää uusia yleisöjä, totuus on että kilpailu kiristyy kokoajan. Monikansallisten tuotantoyhtiöiden järjestämät suuret festivaalit ja maailmanluokan tähtien konsertit tekevät pienistä kulttuuritoimijoista altavastaajia. Suosittujen kansainvälisten artistien konserttilipuista maksetaan jopa 100–200 euroa, mutta tuetun kulttuurin pääsyliput ovat olleet lähes yhtä alhaisella tasolla jo vuosikymmeniä. Ihmiset ovat tottuneet tähän, eivätkä siksi ole valmiita maksamaa enempää.

Jos kulttuurialan toimijat haluavat kasvaa ja kehittyä, täytyy siihen tarvittavan rahan tulla yhä suuremmassa määrin yksityiseltä sektorilta. Heikko maailmantalouden tilanne ja sen tuntematon tulevaisuus luovat päättäjille paneita suosia nopeisiin taloudellisiin tuloksiin tähtäävää politiikkaa, jossa marginaalikulttuurin toimijat jäävät alakynteen. Onneksi kulttuurin sponsorointi on erittäin kehityskelpoinen alue, joka voi tuoda vastauksen rahoitusongelmiin. Myös kulttuuriyrittäjyyden tiellä olevien esteiden poistaminen voisi helpottaa kulttuurin elinolosuhteita.

Toki jazzalaan ja jazzin vientiin liittyy myös huomattavasti kaukaisempia, koko ihmiskuntaa koskettavia uhkia kuten sodat ja luonnonkatastrofit. Näihin syventyminen ei ole tässä asiayhteydessä tarpeellista, mutta on kuitenkin hyvä muistaa, millaisessa vääjäämättömän muutoksen tilassa elämme. Tulevaisuuden täydellinen ennustaminen on aina ollut ja tulee aina olemaan mahdotonta.

7.2 Parhaat käytänteet ja kehitysehdotukset

Esittelen tutkimuksen avulla löydetty Jazz Finland -festivaalin parhaimmat käytänteet sekä aineiston analysoinnin myötä nouseet kehitysehdotukseni vienti- ja verkostoitumistapahtuinen tuottamiseksi. Pohdin myös muissa työni kappaleissa kehittämistä vaativia asioita, mutta tässä luvussa syvennyn vielä tarkemmin muutamiin käytänteisiin ja kehityskohtiin. Jazzmusiikin vientiin, myymiseen ja markkinointiin liittyviä kehitysideoita löytyy lisäksi luvusta 4.2.

Jazz Finland -festivaalista annetun palautteen perusteella vaikuttaa siltä, että keskenään erilaiset konserttipaikat olivat mielenkiintoinen ja toimiva konsepti, joka loi positiivisia mielikuvia Suomen jazzkulttuurin moninaisuudesta. Konserttipaikkojen valin-

nassa oli mielestäni otettu hyvin huomioon yhtyeiden edustama musiikillinen tyyli. Seesteinen ja tyylipuhdas ilmaisu sai näyttämön Musiikkitalon tyylikkään moderneista saleista ja avangarde löysi itsensä hämyisistä klubitunnelmista. Konserttipaikkoihin kohdistunut kritiikki koski tilojen ahtautta, meluisuutta ja istumapaikkojen vähyyttä. Muutamat vastaajat harmittelivat sitä, etteivät he päässeet katsomaan Mopon konserttia Lavaklubilla, sillä paikka meni niin nopeasti täyteen. Perinteisiä konserttisaleja, jossa istutaan ja kuunnellaan musiikkia hiljaisuudessa, kaivattiin enemmän. Yksi kyselyn vastaajista myös toivoi, että osa live-ohjelmasta olis integroitu päivä-ohjelmaan. Ehkä tätä ajatusta soveltaen ja tarjoamalla useamman konserttisalissa toteutetun esityksen, voisi live-ohjelman puitteista tehdä entistäkin paremmat.

Suomalaisille järjestetty mentorointi-tilaisuus ennen tapahtumaa vaikuttaa olevan erittäin tärkeä väline konkreettisten tulosten saavuttamiseen. Tilaisuudessa tutustuttiin etukäteen tärkeimpiin ulkomaalaisiin osallistujiin ja pohdittiin tehokkaita verkostoitumisen keinoja. Myös osallistujat arvioivat tilaisuuden varsin hyödylliseksi. Näin jälkikäteen olisi mielenkiintoista kysyä suomalaisilta, rakensivatko he tilaisuudesta saamansa tiedon perusteella jonkinlaista vientistrategiaa itselleen. Ketkä ovat minulle parhaat ja potentiaalisimmat kumppanit? Olenko tavannut jonkun osallistujan jo aikaisemmin? Strategiassa tärkeintä on luottamuksen rakentaminen oman sidosryhmän toimijoihin ja hyvä strategia antaa myös raamit toiminnalle (Karjalainen ym., 2014, 236). On helpompaa saavuttaa tavoitteita kun ne ovat ensin asetettu. Toiminnasta tulee näin järjestelmällisempää ja sen arviointikin tulee mahdolliseksi. Hektisessä, yli 200 ihmisen showcase- ja seminaaritapahtumassa voi monta tilaisuutta mennä sivu suun, jos ei ole etukäteen laatinut minkäänlaista suunnitelmaa yhteistyökumppaneiden metsästämiseen. Itse näen mentorointi-tilaisuuden lähinnä tärkeänä ajatusten herättäjänä, jolla kannustetaan osallistujat pohtimaan verkostoitumistapahtuman luonnetta. Tilaisuudessa esitelty dokumentti, joka sisälsi kaikkien osallistujien kuvan, yhteystiedot ja lyhyen esittelytekstin oli puolestaan täysin konkreettinen väline pohjatyön aloittamiseen. Vastaavanlaista dokumettia kannattaa varmasti hyödyntää tulevaisuudessakin ja sen jakamista ulkomaalaisille delegaateille voi harkita. Verkostoituminen olisi kaikille tehokkaampaa, jos jo etukäteen osallistujat oppisivat tunnistamaan ihmisten kasvot sekä heidän edustamansa organisaation omine intresseineen.

Jazz Finland -festivaalin suomalaisilla osallistujilla oli mahdollisuus laittaa korvausta vastaan oma promo-cd kaikkiin osallistujille jaettaviin ”tapahtumakasseihin”, jotka sisälsivät muun muassa festivaalipassin ja käsiohjelman. Huomasin monien kuitenkin epäilevän fyysisen promo-cd:n hyödyllisyyttä. Digitalisoituvassa maailmassa fyysisen CD- tai LP-levyn tuottamiseen tarvittavat taloudelliset- ja ajalliset resurssit saattavat tuntua kohtuuttomilta ja jopa hukkaan heitetyiltä. Voi olla, että tapahtumaa varten painetuista 200:sta äänitteestä 195 päätyy roskakoriin tai pölyttymään jonkun levyhyllyyn, mutta toisaalta loput viisi äänitettä saattavat osoittautua korvaamattoman arvokkaiksi. Yhtä levyä soitetaan Japanin- toista Yhdysvaltojen radioaalloilla. Yksi kopia innostaa saksalaisen jazzmedian kirjoittamaan artikkelin uudesta, upeasta tulokkaasta, toinen päätyy levy-yhtiön johtajan hyppysiin ja kolmas festivaalipromoottorin matkatavaroihin. Tuloksena syntyy levytys-sopimus ja ulkomaankiertue. Ehkä promo-cd nähdään vientityön raadollisuuden ruumiillistumana. Loputtomia tunteja vaatinut henkisen työn tulos tiivistyy äänitteeseen ja sen muovisiin kansiin, joita osa ei ehkä avaa koskaan. Aina löytyy kuitenkin niitä, jotka haluavat näitä tuotoksia jopa enemmän kuin on tarjolla.

The first time I came to one of these meetings (8 years ago), there was a record fair which was a wonderful opportunity to meet various record labels working in Finland. I came home with lots of music to write about and to play on my radio show. Regardless of the promotional CD, I now came home with very few records, uncounting the things I bought from the Digelius record store. – Media

Yhteensä kolme median edustajaa mainitsivat jotakin jaettavista äänitteistä. Yksi piti tapahtumakasseissa jaetusta- ja Music Finlandin laatimasta suomalaisen jazzin kokoelmasta, vaikka siinä oli hänen mielestään turhan monta eri esiintyjää kuin Jazz Finlandin showcase-ohjelmassa. Ehkä jatkossa tulisikin tehdä pelkästään showcase-yhtyeisiin keskittyvä kokoelma. Kyselyn ja Speed Meetings -tilaisuuden havainnoinnin perusteella näyttää siltä, että promo-cd:t palvelevat erityisesti mediaa, koska festivaalipromoottoreille on niin tärkeää nähdä yhtyeen liveä.

Showcase-yhtyeitä kehuttiin tasokkaiksi ja useat vastaajat mainitsivat ainakin muutamän yhtyeen, jotka jäivät heidän mieleensä. Tapahtuman kokonaistyytyväisyyttä arvioitaessa yhtyeet jäivät kuitenkin muista tapahtuman osa-alueista jälkeen ja uskon

että valintamenetelmää voi jollain tavalla kehittää. Yhteensä 74 yhtyettä haki showcase-ohjelmaan, joista taiteellinen työryhmä joutui valitsemaan 16 heidän mielestään vientikelpoisinta. Työryhmän jäsenillä on kaikilla oma näkemyksensä ja musiikillinen makunsa ja jos jokainen olisi saanut valita yksin unelmiensa showcase-ohjelman, ei kahta samanlaista olisi luultavasti syntynyt. Työryhmällä on varmasti mitä asiantuntevin näkemys vientikelpoisista yhtyeistä, jota tukee laaja- ja pitkäaikainen suomalaisen jazzkentän tuntemus. Ehkä taiteellisiin valintoihin voisi silti hakea näkökulmia myös ukomaisilta jazzvaikuttajilta – henkilöiltä, jotka buukkaavat yhtyeitä Suomen ulkopuolelle. Heillä saattaa olla erilainen näkemys siitä, minkälainen jazz on juuri nyt maailmalla- tai heidän edustamassaan maassa kysyttyä. Melko ajankohtainen esimerkki eri maiden markkinoiden erilaisuudesta on Sixto Rodriguezin tarina, joka tuotiin koko maailman tietoisuuteen palkitun ”Searching for Sugar Man” -dokumentin myötä. Rodriguezin musiikki ei saavuttanut juuri minkäänlaista menestystä kotimaassaan Yhdysvalloissa, mutta artistin ja levy-yhtiön tietämättä Rodriguez olikin noussut äärimmäisen suosituksi Etelä-Afrikassa. Kun asia tuli julki, Rodriguez lähti kiertueelle Etelä-Afrikkaan ja soitti täysille konserttisaleille.

Seminaariohjelma on laaja- ja monipuolinen kokonaisuus, joka asettaa haasteita sen järjestämiselle ja kehittämislle. Osallistujien mukaan kehittämistä silti tarvitaan. Suurin ongelma seminaarissa näyttää olevan, että sen osallistujien intressit ovat keskenään erilaiset, jolloin sisältö ei juuri koskaan ole kaikille tasapuolisesti kiinnostavaa. Kaikkia miellyttävän seminaarin rakentaminen vaatisi siis paljon rinnakkaisia ohjelmanumeroita, joilloin osallistuja voisi räätälöidä itselleen parhaiten sopivan ohjelman. Tämä vaatisi kuitenkin runsaasti enemmän ajallisia- ja taloudellisia resursseja. Ehkä tehokkainta on keskittyä todella asiantuntevien puhujien buukkaamiseen ja toisaalta järjestää pelkkien puheiden sijasta haastatteluja, paneelikeskusteluja ja workshoppeja – niinkuin Jazz Finland -seminaarissa tehtiinkin. Jazzviennin edistämisen kannalta Speed Meetings -tilaisuuksia kannattaa järjestää jatkossakin. Hieman pidempikestoisen- ja aikataulullisesti tarkempi versio Speed Meetings -tilaisuudesta toimisi entistäkin parempana kansainvälisen verkostoitumisen kanavana.

7.3 Tulosten jalkauttaminen

Tutkimukseni tulosten jalkauttaminen ei ole aivan yksinkertaista, koska ainoana konkrettisena tuloksena syntyi vain tässä tekstissä ilmenevät pohdinnat, ideat ja kehitysehdotukset. Työn tilaaja perehtyy kuitenkin valmiiseen tuotokseen ja hyödyntää sitä mahdollisesti tulevaisuudessa. Vien opinnäytetyön myös verkkoon kaikkien saataville ja tiedotan tapahtuman yhteistyökumppaneita työn valmistumisesta. Tulosten jalkauttaminen riippuu pitkälti siitä, kuinka moni pitää tutkimuksen sisältöä hyödyllisenä itselleen.

8 LOPPULUKU

Arvioin tutkimustani ja sen tuottamia tuloksia tuomalla esille työn subjektiivisen luonteen. Arvioin opinnäytetyön tekemisen prosessia, tavoitteiden toteutumista sekä sopivien tutkimusmenelmien valintaa ja -niiden soveltavaa käyttöä. Pohdin myös tutkimuksesta syntyneitä potentiaalisia jatkotutkimuksen aiheita.

8.1 Tavoitteiden toteutuminen

Työssä oli hyvin selkeitä tavoitteita, jotka tulivat tilaajan suunnalta. Kaikkien lopullisten tutkimuskysymysten muotoutuminen oli kuitenkin prosessi, johon vaikutti Jazzliiton lisäksi omat ajatukseni sekä Music Finlandin näkemykset. Music Finlandin ja Jazzliiton henkilökunnan ammattitaito oli edellytys hyvien ja selkeiden tutkimuskysymysten luomiseen. Omat tavoitteeni eivät olleet niin tämällisesti rajattuja, mutta halusin niiden avulla pitää tutkimusta jollain tavalla avoimena mahdollisille jatkokysymyksille ja muille mielenkiintoisille huomioille. Siksi lopputulos sisältää myös hieman aihealueen ulkopuolelle jäävää pohdintaa esimerkiksi luvussa 7.1.

Työn tavoitteet toteutuivat hyvin. Kyselyn- ja mediaseurannan avulla kerätty tieto mahdollisti konkreettisten tulosten laskemisen, tapahtuman onnistumisen arvioinnin ja kehitysehdotusten luomisen. Pystyin arvioimaan konkreettisten tulosten määrää, laatua ja laajuutta jopa tarkemmin, kuin aluksi oletin. Kehitysehdotusten muotoileminen ei puolestaan ollut niin selkeä ja suunnitelmallinen prosessi, jonka takia ehdotukset liittyvät vain joihinkin yksittäisiin tapahtuman osa-alueisiin. Jäin itse kaipaamaan syvempää ja kokonaisvaltaisempaa pohdintaa vienti- ja verkostoitumistapahtumien käytänteistä ja luonteesta.

8.2 Opinnäytetyön arviointi

Vaikka opinnäytetyöstäni tuli onnistunut, ei sen toteutustapa ollut ammattikorkeakoulujen opinnäytetyöohjeiden mukaan se kaikista ihanteellisimmin. Nykyisin korostetaan ja rohkaistaan yhä käytännönläheisempään työskentelytapaan, jossa asioita kokeillaan käytännössä, ja jossa kehittäminen alkaa jo työn varhaisessa vaiheessa. Opinnäytetyön tulisi siis keskittyä perinteisen tutkimuksen sijasta työelämää mahdollisimman konkreettisesti kehittäväksi tuotokseksi. Tällöin työn lähestymistavaksi valikoituisi luultavasti toimintatutkimus eikä käyttämäni tapaustutkimus.

Työni lähestymistapani kehittämismenetelmien olivat kuitenkin varsin sopivia tutkimuskysymysten- ja tavoitteiden saavuttamisen kannalta. Etenkin tapahtuman onnistumisen arviointi ja sen pohjalta tehdyt kehitysehdotukset edustavat hyvän opinnäytetyön piirteitä. Vaikka valitsemani menetelmät soveltuivat hyvin tutkimukseeni ja sen tavoitteisiin, oma kokemattomuuteni tällaisten menetelmien käytössä ilmeni tutkimuksen tekemisen pitkittyneessä prosessissa. Jos aloittaisin nyt uuden vastaavanlaisen tutkimuksen tekemisen, keskittyisin luultavasti vain yhden tai kahden eri menetelmän tehokkaaseen ja monipuolisempaan käyttöön.

Työn aihe ja sen tavoitteet ovat työn tilaajalle tärkeitä. Jo melkein vuosi ennen tapahtumaa oli tiedossa, että tällaiselle tutkimukselle olisi käyttöä ja tartuin aiheeseen heti. Suomen Jazzliitto tulee laittamaan opinnäytetyöni ainakin yhden Jazz Finland -festivaalin rahoitusraportin liitteeksi. Uskon, että työ palvelee tilaajaa ja koko jazzalaa, vaikka sen soveltamismahdollisuuksia ei ole niin helppoa osoittaa. Sitä voi hyödyntää ainakin silloin, kun vastaavanlaista festivaalia lähdetään joskus tulevaisuudessa rakentamaan. Tuottamastani tiedosta voi olla hyötyä myös kaikille kansainvälisille markkinoille pyrkiville jazzmuusikoille, -yhtyeille ja -agentuureille.

Yksi suurimmista ongelmista oli tutkimuksen rajaaminen. Koska jazzala on kaikissa ilmenemismuodoissaan kiinnostava aihe, päädyin tutkimaan ja kirjoittamaan myös asioista, jotka eivät suoraan liity opinnäytetyön tavoitteisiin. Tämän voi huomata esimerkiksi luvussa 7.2 ”Suomen jazzviennin SWOT-analyysi”. Tarkemmalla kirjoittamis- ja tutkimusprosessin suunnittelulla olisin säästänyt aikaa ja saanut myös lopputuloksesta selkeämmän kokonaisuuden.

Kaiken kaikkiaan olen lopputulokseen tyytyväinen. Työn aihe oli erittäin mielekäs ja opinnäytetyöhön liittyvä harjoittelu Suomen Jazzliitossa osoittautui kaikin puolin antoisaksi kokemukseksi. Opinnäytetyön tekeminen oli niin ikään onnistunut oppimistehtävä, jossa tutustuin erilaisiin tutkimus- ja kehittämismenetelmiin sekä hyvän tutkimuksen tärkeimpiin ominaisuuksiin.

8.3 Kiitokset

Lopuksi haluan suuresti kiittää Maati Rehoria, Lauri Laurilaa, Raisa Siivolaa, Katariina Uusitupaa ja Annika Mustosta sekä kaikkia muita, joiden kanssa sain työskennellä Jazz Finland -festivaalin tuotannossa. Kokemus oli todella antoisa ja ikimuistoinen. Lausun kiitokseni Music Finlandin Riitta Huttuselle ja Merja Hottiselle heidän korvaamattomasta avustaan tutkimuskysymysten laatimisessa ja kyselyn toteuttamisessa. Kiitän myös Maarit Kytöharjua siitä, että sain luvan käyttää hänen upeita valokuviaan opinnäytetyössäni. Kuvat olivat erityisen tärkeä osa Speed Meetings -tilaisuuden havainnollistamista.

LÄHTEET

Fredriksson, Jussi 2014a. Blogi-kirjoitus ”Suomijazz maailmalle 2014” 12.3.2014. Suomen Jazzliitto ry, Jazz Finland -sivuston blogi. Viitattu 24.1.2015.
<http://jazzfinland.fi/ajankohtaista/suomijazz-maailmalle-2014>.

Fredriksson, Jussi 2014b. Uutisessa Jussi Fredriksson haluaisi Sibeliuksen Akatemialle kilpailijan. Kouvola Sanomat. Viitattu 3.3.2015.
<http://www.kouvola.fi/Online/2014/12/28/Jussi%20Fredriksson%20haluaisi%20Sibeliuksen-Akatemialle%20kilpailijan/2014218409686/4>.

Karjalainen, Toni-Matti & Lehtonen, Miikka J. & Niipola, Jani 2014. Jälkipeli. Teoksessa Toni-Matti Karjalainen, Miikka J. Lehtonen & Jani Niipola (toim.) Pelisilmää, sävelkorvaa: tarinoita suomalaisesta peli- ja musiikkiviennistä. Helsinki: Talentum, 235–239.

Korjus, Tapio 2007. Artikkelissa Petri Silas (toim.) Ketään ei tulla kotoa hakemaan. Suomalaisen jazzviennin sarastus. Teoksessa Markus Partanen (toim.) Rytmihäiriöitä. Uuden Suomi-jazzin nousu. Helsinki: Like, 76–84.

Lehtonen, Emu 2014. Artikkelissa Katri Kallionpää (toim.) Raitiovaunullinen ulkomaisia jazz-vaikuttajia kerääntyi helsinkiläiseen levykauppa Digeliukseen. Helsingin Sanomat, Nyt.fi. Viitattu 22.1.2015. <http://nyt.fi/a1305876679270>.

Lindholm, Arto 2014. Kulttuuri- ja yhteiskuntapolitiikan treندهjä -luento 31.10.2014. Helsinki: Humanistinen ammattikorkeakoulu.

Lindholm, Arto & Cantell, Timo 2011. Yleisötutkimuksen menetelmät. Teoksessa Arto Lindholm, Jyrki Simovaara, Timo Cantell & Helena Mielonen (toim.) Yleisötutkimus kulttuurialan opinnäytetyönä. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Sarja C. Oppimateriaaleja 27, 2011. 61–79. Viitattu 19.2.2015.
<http://publications.theseus.fi/bitstream/handle/10024/34195/978-952-456-115-0.pdf?sequence=1>

Lindholm, Arto & Simovaara, Jyrki & Cantell, Timo 2011. Johdanto. Teoksessa Arto Lindholm, Jyrki Simovaara, Timo Cantell & Helena Mielonen (toim.) Yleisötutkimus kulttuurialan opinnäytetyönä. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Sarja C. Oppimateriaaleja 27, 2011. 6–20. Viitattu 19.2.2015.

<http://publications.theseus.fi/bitstream/handle/10024/34195/978-952-456-115-0.pdf?sequence=1>

Lyytinen, Pauli 2014. Artikkelissa Katri Kallionpää (toim.) Nuoret Jazzbändit kansainvälistyvät: ”Jos aikoo tulla toimeen taiteella, Suomi ei riitä”. Helsingin Sanomat, Nyt.fi. Viitattu 24.1.2015. <http://nyt.fi/a1305875395381>.

MediaAuditFinland 2014. LT-levikkitilasto 2013. Viitattu 3.3.2015.

<http://mediaauditfinland.fi/wp-content/uploads/2014/06/Levikkitilasto2013.pdf>.

Music Finland 2014. Teoksessa Merja Hottinen & Katariina Sorsa (toim.) Music Finland – Vuosikertomus 2013.

Ojasalo, Katri & Moilanen, Teemu & Ritalahti, Jarmo 2014. Kehittämistyön menetelmät. Uudenlaista osaamista liiketoimintaan. 3. painos. Helsinki: Sanoma Pro.

Purhonen, Semi & Gronow, Jukka & Heikkilä, Riie & Kahma, Nina & Rahkonen, Keijo & Toikka, Arho 2014. Suomalainen maku. Kulttuuripääoma, kulutus ja elämäntyylien sosiaalinen eriytyminen. Helsinki: Gaudeamus.

Rantala, Iiro 2011. Nyt sen voi jo kertoa. Helsinki: Teos.

Rantala, Iiro 2014. Artikkelissa Harri Uusitorppa (toim.) Jazzartisti maksaa oman keikkansa. Helsingin Sanomat 18.9.2014, B6.

Rantala, Iiro & Innanen, Mikko 2014. Artikkelissa Harri Uusitorppa (toim.) Suomalainen jazz etsii ostajia Helsingissä. Helsingin Sanomat 18.9.2014, B6.

Rehor, Maati 2014. Blogi-kirjoitus ”Ammattilaistapahtuman anatomia” 10.10.2014. Suomen Jazzliitto ry, Jazz Finland -sivuston blogi. Viitattu 3.3.2014.
<http://jazzfinland.fi/ajankohtaista/ammattilaistapahtuman-anatomia>.

Ricci, Michael 2014. Kirjoitus Join us! Volunteer Opportunities Available. All About Jazz. Viitattu 3.3.2015. <http://www.allaboutjazz.com/volunteer-opportunities-available-join-us-by-michael-ricci.php>.

Saarela, Annamaija 2007. Artikkelissa Petri Silas (toim.) Ketään ei tulla kotoa hakemaan. Suomalaisen jazzviennin sarastus. Teoksessa Markus Partanen (toim.) Rytmihäiriöitä. Uuden Suomi-jazzin nousu. Helsinki: Like, 76–84.

Sandbakk, Erns Wiggo & Willadsen, Björn 2014. Artikkelissa Katri Kallionpää (toim.) Raitiovaunullinen ulkomaisia jazz-vaikuttajia kerääntyi helsinkiläiseen levykauppa Digeliukseen. Helsingin Sanomat, Nyt.fi. Viitattu 22.1.2015.
<http://nyt.fi/a1305876679270>.

Silas, Petri 2007. Ketään ei tulla kotoa hakemaan. Suomalaisen jazzviennin sarastus. Teoksessa Markus Partanen (toim.) Rytmihäiriöitä. Uuden Suomi-jazzin nousu. Helsinki: Like, 76–84.

Suomen opetus- ja kulttuuriministeriö 2011. Kulttuurivienti näkyy, uudistaa ja vaikuttaa. Suomen kulttuuriviennin kehittämisohjelman 2007–2011 loppuraportti. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2011:20. Viitattu 29.1.2015.
<http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2011/liitteet/OKM20.pdf?lang=fi>.

Suomen opetus- ja kulttuuriministeriö 2013. Matkailu ja kulttuurin syke. Kulttuurin matkailullinen tuotteistaminen -toimintaohjelman 2009–2013 loppuraportti. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2013:6. Viitattu 22.1.2015.
<http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2013/liitteet/OKM6.pdf?lang=fi>.

Suomen Jazzliitto ry 2013. Jazz Finland -seminaari Musiikkitalossa 5.9.2013.

Suomen Jazzliitto ry 2014a. Jazz Finland -festivaalin sivusto. Liveohjelma. Viitattu 15.12.2014. <http://jazzfinland.fi/jazz-finland-festival/ohjelma>.

Suomen Jazzliitto ry 2014b. Jazz Finland -festivaalin sivusto. Info ja yhteystiedot. Viitattu 15.12.2014. <http://jazzfinland.fi/jazz-finland-festival/yhteys>.

Suomen Jazzliitto ry 2015. Toimisto, hallitus, jäsenistö. Viitattu 20.2.2015. <http://jazzliitto.fi/jazz/toimisto/>.

Uusitorppa, Harri 2014. Jazzartisti maksaa oman keikkansa. Helsingin Sanomat 18.9.2014, B6.

Vesterinen, Ilmari 2006. Mäyräntolon jazzareita. Tarua ja totta Old House Jazz Clubista ja suomalaisesta jazzmusiikista. Helsinki: WSOY.

Vilkka, Hanna 2006. Tutki ja havainnoi. Helsinki: Tammi.

LIITTEET

Liite 1, showcase-ohjelma

The Finnish Jazz Federation is proud to present Jazz Finland festival, a Finnish showcase and industry event in Helsinki on September 18 - 21, 2014. Jazz Finland festival features over 20 live concerts, a seminar and networking events for international jazz professionals. Helsinki also hosts the European Jazz Conference for over a hundred participants who represent the core of European jazz professionals. Also the General Assembly of Europe Jazz Network takes place on the same weekend.

The co-operative partners in the Jazz Finland project include Music Finland, Europe Jazz Network and the jazz department of Sibelius Academy in the University of the Arts Helsinki.

The production is funded by The Ministry of Education and Culture, The Finnish Cultural Foundation, The Finnish Music Foundation (MES), The Finnish Cultural and Academic Institutes.

Other partners include the Finnish EJM member organizations April Jazz, Raahen Jazz On The Beach, Tampere Jazz Happening & UMO Jazz Orchestra.

The Young Nordic Jazz Comets showcase is co-produced with the Nordic network of jazz organizations, and supported by Finnish-Norwegian Culture Fund, Finnish-Danish Culture Fund and Icelandic-Finnish Culture Fund.

www.jazzfinland.fi
www.europejazz.net

Aki Rissanen Trio
 Fri 19 Sept. 8 pm, Music Centre
Not just another piano trio

The trio mainly plays Rissanen's own compositions, and combines the many nuances of a jazz piano trio, from lyrical approach to swinging energy. The music of Rissanen draws influences from the works of Bill Evans to Cecil Taylor, from Lennie Tristano to Kenny Werner. The members of the ensemble all have their own, individual sound that they combine brilliantly. Trio's debut album, linked to the animated movie Amorandom, will be released in 2015.

PHOTO: TEEMU KUUSIMÄKI

Aki Rissanen, piano
 Antti Lötjönen, bass
 Teppo Mäkynen, drum

Booking: Aki Rissanen Music
akiriki@me.com
 Tel. +358 50 550 6902

AR Quartet

Fri 19 Sept. 7.30 pm, Music Centre

Young guns with even eights

AR Quartet is a band of four young musicians from Helsinki, formed in 2008. Several years of mutual history can actually be heard on stage, as their interaction sounds very natural and intuitive. Last year they were awarded with the We Jazz Rising Star prize by maybe the hottest jazz agency in Finland, and they released their debut album in March 2014 on JazzHUG/Fredriksson Music. What distinguishes AR Quartet from many other groups playing so-called "even eights" is the fact that they can actually swing. However modern their music might be, they have roots deep in the jazz tradition – which is something that all the best jazz players have in common.

Sampo Kasurinen, saxophones
Artturi Rönkä, piano
Eero Seppä, bass
Jonatan Sarikoski, drums

Booking: Artturi Rönkä
artturironka@gmail.com
Tel. +358 40 751 7251

Dalindëo

Sat 20 Sept. 00.45 am, Korjaamo

Vibes of danger and suspense

Dalindëo is a Finnish jazz-sextet founded and led by composer/guitarist Valtteri Pöyhönen in 2003. Their music is cinematic jazz in the spirit of Aki Kaurismäki's rugged perception and a Tarantinoesque vibe of danger and suspense. In March 2013 Dalindëo released their third album Kallio in Finland on the Suomen Musiikki label. A musical homage to the Kallio district in Helsinki, it debuted on the Finnish album chart at number 13, one of the highest-ranked jazz albums of all time and stayed on the chart for 6 weeks.

Valtteri Pöyhönen, guitar, compositions
Pope Puolitaival, saxophone
Jose Mäenpää, trumpet
Pekka Lehti, bass
Jaska Lukkarinen, drums
Rasmus Pailos, percussion

Booking: Creatika Agency
Terhi Aaen
terhi@creatika.fi
Tel. +358 40 537 8407

Elektro GT

Sat 20 Sept. 8 pm, Korjaamo

Weird electronics and strong beats

Elektro GT is drummer Mikko Hassinen's latest project. Their debut album comes out on Texicalli Records just on the eve of the festival. Sure the music of Elektro GT is jazz but it's also strongly flavoured by different kinds of weird electronics and strong beats which makes the music difficult to categorize. Take the musicians for example; Hassinen has jazz, electronic and classical music background, Louhivuori is a young, stylish jazzman, Rissanen has his roots in classical music, Kämäräinen comes from the rock-jazz scene, and Porra is known from his heavy metal bands and film scores. This is a tough cookie to crumble, and therefore it's best just to enjoy it!

Mikko Hassinen, drums, electronics
Jorma Kalevi Louhivuori, trumpet
Aki Rissanen, keyboards
Timo Kämäräinen, guitar
Lauri Porra, bass

Booking: Mikko Hassinen
mikko.hassinen@gmail.com
Tel. +358 50 309 2471

PHOTO: JORI GRONROOS

Ilmiliekki Quartet

Fri 19 Sept. 8.30 pm, Music Centre

The definite all-star quartet of the generation

Ilmiliekki Quartet won the Young Nordic Jazz Comets band contest in 2001, and since that their star has been fixed to the Finnish and European jazz universe. The group has gathered Finnish and international attention in form of praising reviews and fascinated audiences. All members of the band have hoarded music prizes and artist recognitions within the Finnish music scene, so Ilimliekki has definitely earned their "all-star-band" title. Their music is said to perfectly interpret the Finnish mindscape, from the deepest and most lyrical melancholy, to the all-conquering sisu. The quartet has released three albums so far, and the newest one, after their brief hiatus, comes out just in time for the Jazz Finland festival.

Verneri Pohjola - trumpet
Tuomo Prättälä - piano
Olavi Louhivuori - drums
Antti Lötjönen - bass

Booking: Verneri Pohjola
verneri.pohjola@gmail.com
Tel. +358 50 374 7563

Jussi Fredriksson Jazz Wars

Sat 20 Sept. 11 pm, Korjaamo

Jazz epic of power and warfare

Jazz Wars is a theme album that consists of Jussi Fredriksson's two four-part compositions. The compositions form a whole that references different jazz traditions, while also showcasing each musician's individual musical language and improvisation skills. The original piece opens with a musical battle, that has a cinematic, grandiose feel to it, almost to the point of being naive at times. The second composition has a more philosophical tone and deals with the power of communities and authorities over individuals, and the role of an individual in relation to these two. The Jazz Wars album was released in 2012, and the 60-minute-long epic is now showcased in a shorter form at the Jazz Finland stage.

Jussi Fredriksson - keyboards
Joonatan Rautio - saxophone
Jukka Eskola - trumpet
Marzi Nyman - guitar
Ville Herrala - bass
Jussi Lehtonen - drums

Booking: JazzHUG
Jussi Fredriksson
jufredri@gmail.com
info@jazzhug.com
Tel. +358 44 041 2026

Kari Ikonen Trio

Fri 19 Sept. 9 pm, Music Centre

Top Chefs of the cross-jazz kitchen

This very special trio cooks with the best European ingredients, the art of Afro-American cuisine and finest Oriental spices. Chef Kari Ikonen and his team serve up a menu that combines his own creations with fresh interpretations of traditional Armenian dishes and classic recipes from cordons bleus like Coltrane or Shorter. Also delicious take-away available: the trio's debut album Bright, released in April 2013 by the respected German label Ozella, has been a success in tastings all over the world. German JAZZTHETIK and American Something Else Reviews chose Bright on their lists of the best jazz albums of 2013.

Kari Ikonen - piano
Ara Yaralyan - double bass
Markku Ounaskari - drums

Booking: Annamajla Music Company
Marko Nikula
marko@annamajlacompany.fi
Tel. +358 40 7672535

Mikko Innanen & Innkvisitio

Sat 20 Sept. 9.30 pm, Korjaamo

Think Ornette Coleman in a honky tonk

Mikko Innanen & Innkvisitio is firmly rooted in the history of jazz, yet at the same time it is boldly forward-looking - or "retro-futuristic", as Innanen himself calls it. The listener might hear echoes of Monk, Mingus and Sun Ra, but right from the start it becomes obvious that consciously seek musical areas new and uncharted. Or as Downbeat magazine put it in a concert review: "Think Ornette Coleman in a honky tonk, updated and glazed with dry Finnish wit." The band celebrates its tenth anniversary in 2014 and they have released two albums.

Mikko Innanen - saxophones
Seppo Kantonen - synthesizers
Joonas Riippa - drums
Liudas Mockunas - saxophone, clarinet

Booking: Vapaat äänet
Charles Gil
charles.gil@kolumbus.fi
Tel. +358 50 5716 516

Mopo

Fri 19 Sept. 10.30 pm, Lavaklubi

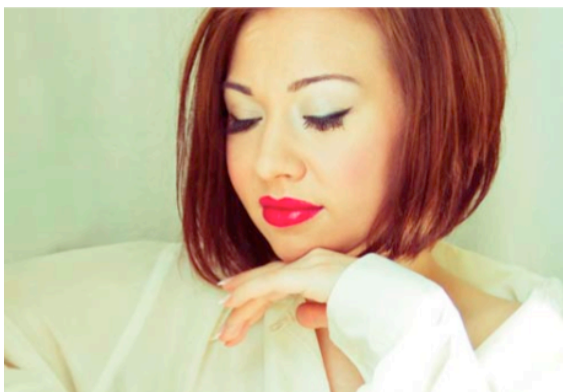
Jee beibe!

Mopo is a collective of three talented musicians from Finland. The energetic trio saw the daylight in the fall of 2009, when the musicians brainstormed as a result of a bar-fight. Mopo ("a moped") accelerates easily from zero to speed of light, but mostly the trio steps on the gas for a energetic joyride in the countryside. The trio draws their inspiration from jazz, punk and the Finnish nature. Mopo has performed in London Jazz Festival, BBC Jazz On Radio 3 live session and prestigious 12 Points! festival, just to name a few. Mopo released their debut album, Jee! in 2012 and second album Beibe in 2014, both on Finnish Txicalli Records label. The latter is going to international distribution by Edition Records in the UK.

Linda Fredriksson - saxophone
Eeti Nieminen - drums
Eero Tikkanen - double bass

Booking: Linda Fredriksson
linda.lotta@gmail.com
mopoband@gmail.com
Tel. +358 50 346 4334

Nina Mya

Fri 19 Sept. 9.30 pm, Music Centre

Confident, real and compelling

Nina Mya is an award-winning Finnish jazz singer and composer, and soon she will graduate as a Master of Music from the jazz department of Sibelius Academy. Her debut album, *Flying Solo*, was released in the summer of 2012 when she was also awarded as the Pori Jazz Artist of the Year. Nina Mya's repertoire consists of carefully selected jazz classics and mostly her own compositions which follow the 60's American jazz tradition, especially with a modal sound. A modern touch comes from influences from soul and r&b and also modern vocal jazz.

Nina Mya - vocals
Henri Mäntylä - piano
Jori Huhtala - bass
Tuomas Timonen - drums

Booking: Nina Mya
nina.hoynala@gmail.com
Tel. +358 40 069 1434

Panu Savolainen

Sun 21 Sept. 2.30, Digelius Record Shop

No-nonsense swing and technical finesse

Panu Savolainen ranks among the top prospects in the Finnish jazz scene. Despite his young age, Savolainen has already gained attention especially with his own combo HERD. A noteworthy personal, early accolade for Savolainen was the "Artist of the Year" selection by Finland's premiere jazz fest Pori Jazz Festival in 2010. What makes Savolainen a unique jazz player is his background as a classical percussionist. That being said, his playing is a fresh combination of no-nonsense swing and technical finesse, always serving the music at hand.

Panu Savolainen, vibraphone

Booking: Sublime Music Agency Oy
Pia Kuisma
pia.kuisma@sublime.fi
Tel. +358 40 820 2340

Raoul Björkenheim eCsTaSy

Sat 20 Sept. 11.30 pm, Korjaamo

Elevate the audience!

Raoul Björkenheim, undisputedly one of the best jazz guitarists in Finland, wanted to bring together the two young talents, sax player Pauli Lyytinen and bassist Jori Huhtala, and his long-time partner in crime, drummer Markku Ounaskari. That was the beginning of eCsTaSy, an all-Finnish quartet, with a repertoire of swirling polyrhythms in a free-tonal palette. With influences ranging from Korean and African music to contemporary chamber music and free rock, eCsTaSy's mission is to elevate its audiences with high energy and a dedication to adventurous sound. The quartet released its debut album on Cuneiform Records in February 2014. The record is Björkenheim's fourth on that label.

Raoul Björkenheim - guitar
Pauli Lyytinen - saxophone
Ville Rauhala - bass
Markku Ounaskari - drums

Booking: Annamajja Music Company
Marko Nikula
marko@annamajjacompany.fi
Tel. +358 40 767 2535

SUN Trio

Sat 20 Sept. 10 pm, Korjaamo

Meditation and intense energy with zest

SUN Trio combines different elements together with zest. There are influences to be heard stemming from Finnish roots, jazz traditions and from impressionistic melodies and moods, as well as from names such as Arve Henriksen and Dave Douglas. The music of SUN Trio embraces a fusion of both, a meditative and intense energy. The trio heads for a festival tour in North America next summer. They release the band's third album, *In The Dreamworld*, internationally on Cam Jazz in September, just in time for the Jazz Finland festival.

Jorma Kalevi Louhivuori - trumpet, vocals, electronics
Olavi Louhivuori - drums
Antti Lötjönen - bass

Booking: Kalevi Louhivuori
kalevi.louhivuori@gmail.com
Tel. +358 50 465 3373

International booking:
Henk Van Leeuwen
henk@henk.com.au
Tel. + 61 3 9525 7022

Teemu Viinikainen Trio

Sat 20 Sept. 10.30 pm, Korjaamo

Beautiful inferno of emotions

A successful musician is always embarking on a creative expedition and Teemu Viinikainen is no exception. In the Trio's latest journey of exploration, tonal beauty and inventiveness combine with a veritable inferno of emotions. Each member's contribution plays an important role: Mika Kallio's drum kit produces a wide spectrum of tonal colors and dynamics, whilst Ville Herrala's robust double bass provides a superb foundation. The maestro himself, playing a classic 1940s jazz guitar, conjures up clean and rugged tones. The trio's repertoire consists of material by Viinikainen, which has been freshly assembled for this present line-up, and some well chosen jazz classics. Their second album *Hit It!* came out on Prophone/Naxos in early 2014.

Teemu Viinikainen - guitar
Ville Herrala - bass
Mika Kallio - drums

Booking: Teemu Viinikainen
tviinika@siba.fi
Tel. +358 40 575 1839

Timo Lassy Band

Sat 20 Sept. 00.00 am, Korjaamo

No gimmicks needed here

Timo Lassy is one of the leading artists in the vivid Helsinki jazz scene, headlining sold out shows with capacity up to 1,500 in his native Finland. The composer and sax player was recently noted as a "Rising Star" in the jazz bible *Downbeat*, and his Timo Lassy Band was dubbed "one of Europe's sharpest bands" by *The Sunday Times* in the UK. The successful 2012 album "In With Lassy" was followed by a documentation of the quintet's live energy on "Live With Lassy" (Schema 2014), which is the fourth Lassy LP to date. No gimmicks needed here, this jazz is hot.

Timo Lassy - saxophone
Giorgios Kontrafouris - Wurlitzer
Antti Lötjönen - bass
Teppo Mäkynen - drums
Abdissa Assefa - percussion

Booking International: Booking Finland:

Electric Chair Marketing & Consulting
Soenke Lohse
soenke@electricchair.de
Tel. +49 40 4414 060

Finland:
We Jazz Ltd
agency@wejazz.fi

UMO Jazz Orchestra

Sat 20 Sept. 8.30 pm, Korjaamo

One of the world's leading big bands

UMO Jazz Orchestra is the only professional orchestra in Finland specialized in jazz and new rhythm-oriented music. The big band of 16 musicians plays about 80 concerts every year in Finland and abroad. The programme varies from jazz to soul and classical music, mixing old and new in surprising way, from children to senior citizens. Musicians in UMO Jazz Orchestra are some of the best jazz musicians in Finland. UMO is highly appreciated and one of the world's leading big bands. There are over 100 musicians, composers, directors and artists working with UMO Jazz Orchestra every year. Conductor Karl Heinilä has put together a programme that is a magnificent overview of Finnish jazz from the beginning of 2000 to present day; 100% Finnish music and 100% UMO.

Conductor: Karl Heinilä
Soloists: UMO soloists
All Finnish compositions by L. E.
Jarmo Savolainen, Markus Ketola
and Esa Onttonen

Booking: UMO Jazz Orchestra
Thomas Norella
thomas.norella@umo.fi
Tel. +358 40 705 1572

Young Nordic Jazz Comets 2014

Thu 18 Sept. 7 pm, Koko Jazz Club

Young Nordic Jazz Comets started in 2000 and has since been a recurring event on the Nordic jazz scene. The main purpose is to create attention to new jazz talents, giving them the opportunity to meet their future audience and to play at professional venues. Until 2012, this event has been organised as an annual competition. Starting in 2012, the countries involved in YNJ, wanted to focus more on the aspect of promotion, and not the competitive elements. YNJ showcases young, aspiring jazz talents at one of the key jazz venues in one of the Nordic countries each year. The procedures for selecting the bands for the Nordic showcase vary from nation to nation. In Finland, the process is based on applications according to which four bands compete in the national contest in May. Such Finnish bands as AR Quartet, Ilmiliekki Quartet, Mopo and SUN Trio have taken part in the Young Nordic Jazz Comets.

www.youngnordicjazzcomets.com

We Jazz DJs

Lavaklubi & Korjaamo

The We Jazz DJ collective originates from the successful club night of the same name at the Helsinki venue Kuudes linja. In addition to their original home turf, We Jazz DJs entertain audiences at various jazz happenings in Finland and abroad. Preferring solid jazz vinyl, this DJ collective treats dancers and listeners alike to the best in raw jazz, both old-school and new. Stylistically, their scope covers virtually the known history of jazz, throwing in the odd Latin, soul or mod tune in for good measure. The We Jazz residents include Matti Nives, Eero Löyttyjärvi and Teppo "Teddy Rok" Mäkynen. Nives and Mäkynen also host a jazz radio show at Radio Helsinki every Sunday while Löyttyjärvi presents a weekly selection of jazz over at Bassoradio FM during Saturday afternoons.

Booking: Booking:
We Jazz Ltd
agency@wejazz.fi

**JAZZ
FINLAND
FESTIVAL**

Helsinki 18.–21.9.2014

thu 18 KOKO JAZZ CLUB
Young Nordic Jazz Comets 7 pm

fri 19 HELSINKI MUSIC CENTRE
Aki Rissanen Trio 8 pm
AR Quartet 7.30 pm
Ilmiliekki Quartet 8.30 pm
Kari Ikonen Trio 9 pm
Nina Mya 9.30 pm
Mopo 10.30 pm
We Jazz DJs

fri 19 LAVAKLUBI, NATIONAL THEATRE
Mopo 8 pm
We Jazz DJs

sat 20 CULTURE FACTORY KORJAAMO
Elektro GT 8 pm
UMO Jazz Orchestra 8.30 pm
Mikko Innanen & innkvisitio 9.30 pm
SUN Trio 10 pm
Teemu Vilinikainen Trio 10.30 pm
Jussi Fredriksson Jazz Wars 11 pm
Raoul Björkenheim eCsTaSy 11.30 pm
Timo Lassy Band 00.00 am
Dalindéo 00.45 am
We Jazz DJs

sun 21 DIGELIUS RECORD SHOP
Panu Savolainen 2.30 pm

Liite 2, seminaariohjelma

SEMINAARI

EUROPEAN JAZZ CONFERENCE / JAZZ FINLAND FESTIVAL / EJN GENERAL ASSEMBLY

HELSINKI - FINLAND 18TH-21ST SEPTEMBER 2014

CROWNE PLAZA HOTEL, MANNERHEIMINTIE 50, 00260 HELSINKI

THURSDAY 18. SEPTEMBER

Time Arrivals. Registration* and hand out of program at Crowne Plaza Hotel

15:30 EJN board meeting

17:00 Award jury meeting

17:30 Reception and dinner at Koko Jazz Club (By invitation only!)

19:00 Young Nordic Jazz Comets at Koko Jazz Club

22:30 Jam session at Koko Jazz Club

FRIDAY 19. SEPTEMBER

Arrivals. Registration* and hand out of program at Crowne Plaza Hotel

10:50 Kuára: ...and the broken - music video screening

11:00 Sessions curated by Finnish Jazz Federation:

Welcome by Executive Director Maati Rehor, Finnish Jazz Federation

1. UMO Jazz Orchestra looks ahead: **Jutta Jaakkola** (UMO)
2. Young Nordic Jazz Comets: Model For Future Partnerships: **Raisa Siivola** (Finnish Jazz Federation)
3. Sibelius Academy Jazz Program as an international jazz hub: **Jari Perkiömäki** (Sibelius-Academy)
4. EU-funded start-up: Flame Jazz Club, **Jussi Fredriksson** (Flame Jazz)

13:00 Lunch hosted by the Host

13:30 Speed Meetings with Finnish professionals, organized by Music Finland

15:00 Welcome – Introducing new members and the EJN Award winner 2014

- Official opening by President of EJN, **Annamaija Saarela** + Organizers

15:15 EJN looks forward

Projects included in the EJN EU application. Moderator: **Wim Wabbes** (Handelsbeurs)

Introduction by **Giambattista Tofoni** regarding rules of the EU application.

Activities:

- Wim Wabbes** - Yolda/En Route - Music and Migration;
- Ros Rigby & Fiona Goh** - EJN Research and Information Project;
- Francesco Martinelli** - The shared History of European Jazz;
- Peter Schulze & Sybille Kornitschky** - JAE Jazz Across Europe - Audience Development;
- Wim Wabbes** - Take the green Train - Sustainability best Practices
- Lisa Knudsen** - Europe Jazz Balance - Norm-Criticism Awareness;
- Nina Torske** - Jazz for Kids - engage the Children;
- Per Kap Bech Jensen** - DSI - Platform ECI (European Circuit of Interludes)

45 minutes of presentation and we will split in different rooms 1 for each project.

17:30 Dinner hosted by the Host at the hotel

19:00 **Peter Erskine** with HKO at Music Centre, limited access

19:30 Jazz Finland festival at Music Centre

22:30 Late night concert at National Theatre Lavaklubi

SATURDAY 20. SEPTEMBER

10:00 Keynote speaker: **Ian Patterson** (All About Jazz)

10:45 Beyond Europe

Moderator: **Ian Patterson** (All About Jazz).

Panelists: **Paul Augustin** (Penang Jazz Festival, Malaysia), **Agus Setiawan** (WartaJazz, Indonesia), **Joanne Kee** (Jazz Australia)

11:45 Coffee break at the Winter Garden

12:30 Four topics continue in working groups.

1. Optimize production with small and inexpensive tools **Lauri Laurila**, (Finnish Jazz Federation), **Giambattista Tofoni**, **Frank Bolder** (Lantaren Venster)
2. Joined programming / touring routes: (how) can it work? Moderator: **Charles Gil** (Free Sounds/Voices), **Huub Van Riel** (Bimhuis), **Antoine Bos** (AJC/AFIJMA).
3. The name "festival" more and more loses its meaning. What makes a festival a real celebration of art? Moderator: **Matti Nives** (We Jazz Ltd)
4. Do we teach at schools and music academies our future audience to actually listen to music? Is easy access to everything a real added value of today's jazz-world? Moderator: **Francesco Martinelli** (University of Siena Jazz) and **Simon Purcell** (Trinity Laban, London)

14:00 Lunch at the Hotel

15:00 Formal General Assembly - EJN members only

/ Parallel program: Interview: **Siegfried Loch** (ACT Records). Interviewed by **Matti Nives** (We Jazz)

16:00 Europe Jazz Media -meetup & session, **Cyril Moshkow** (Jazz.RU) - by invitation only!

18:00 Dinner hosted by the EJN for the EJN members @ Restaurant Töölönranta

19:30 Jazz Finland festival at Korjaamo

SUNDAY 21. SEPTEMBER

10:00 EJA board meeting

11:00 Working groups for EJA members only: Networking sessions divided by: festivals (periods), clubs and national organizations.

Four people to moderate:

- Autumn time festival: **Amy Pearce** (London Jazz Festival)
- Spring time festival: **Matti Lappalainen** (April Jazz)
- National organizations: **Maati Rehor** (Finnish Jazz Federation)
- Clubs: **Tamas Bognar** (Opus Club BMC)

13:00 Lunch (on your own)

14:30 Special program: visit and concert at the Digelius Music Shop etc

Departures

* Participation fee for non-members €200 per person (€250 with Friday dinner included)

Liite 3, kysely

Feedback on Jazz Finland Festival and European Jazz Conference

Thank you for attending Jazz Finland Festival and the European Jazz Conference!

We would like to hear feedback and thoughts about your visit to the events. Please help us develop our projects by letting us know what you liked and what we should improve in the future.

The answers will be used for the purposes of the Europe Jazz Network, Finnish Jazz Federation and Music Finland and their financier relations. Mr. Valtteri Pokela will use the information for his study on promotion of jazz. Your answers and your feedback are very important because EJA will use them for the EACEA report.

The survey is short, and the answering will only take you about 10 minutes.

Please leave the field empty if the question doesn't concern you or if you didn't attend the event in question.

Thank you for your time!

[Next >](#)

Music Finland

Feedback on Jazz Finland Festival and the European Jazz Conference

BACKGROUND INFO

In which role were you at Jazz Finland Festival? (You can choose more than one.)

- ☐ Club promoter
- ☐ Festival promoter
- ☐ Independent production company
- ☐ Supporting organization (jazz federation, export office etc.)
- ☐ Artist or artist manager
- ☐ Booking Agency
- ☐ Record label
- ☐ Media

I come from

- ☐ Finland
- ☐ Other country, please specify

Are you a member of the Europe Jazz Network?

- ☐ Yes
- ☐ No

Feedback on Jazz Finland Festival and the European Jazz Conference

EVENT IN GENERAL

Please grade Jazz Finland Festival and European Jazz Conference as an event (scale 1-5, 1=poor... 5=excellent)

	1=poor... 5=excellent				
	1	2	3	4	5
Seminars	☐	☐	☐	☐	☐
Artist line-up	☐	☐	☐	☐	☐
Hotel facilities	☐	☐	☐	☐	☐
Venues / festival area	☐	☐	☐	☐	☐
Practical arrangements	☐	☐	☐	☐	☐
Event as a whole	☐	☐	☐	☐	☐

How did the event differ from other conference and showcase events you have attended?

What would you do better in events like Jazz Finland Festival and the European Jazz Conference?

Which presentations / panels / working group discussions did you like the best?

Which bands or artists did you like the best?

Additional feedback on the event and program

Feedback on Jazz Finland Festival and the European Jazz Conference FOR FINNISH ATTENDANTS

Please give a general grade (scale 1-5, 1=poor... 5=excellent) to:

	1=poor... 5=excellent				
	1	2	3	4	5
Mentoring before the event (if you participated)	☐	☐	☐	☐	☐
Speed meetings (if you participated)	☐	☐	☐	☐	☐
Conference programme (if you participated)	☐	☐	☐	☐	☐

How much did your competence in international music business grow with the event? (scale 1-5, 1=poor... 5=excellent)

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

Did you have satisfying results considering the efforts you made for the event? (scale 1-5, 1=poor... 5=excellent)

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

How many international professionals did you meet during the events?

All contacts

New contacts

Who were the most important international delegates you met during the event?

Other comments

Feedback on Jazz Finland Festival and the European Jazz Conference FOR INTERNATIONAL VISITORS

Please give a general grade (scale 1-5, 1=poor... 5=excellent) to:

	1=poor, 5=excellent				
	1	2	3	4	5
Communication regarding the visiting programme and your visit	☐	☐	☐	☐	☐
Practical arrangements of your trip	☐	☐	☐	☐	☐
The Finnish team's service during your visit	☐	☐	☐	☐	☐
The Europe Jazz Network team's service during your visit	☐	☐	☐	☐	☐
The overall relevancy of the festival, conference programme and the networking events in terms of your business	☐	☐	☐	☐	☐

How many Finnish music industry professionals did you meet during the events?

All contacts

New contacts

Which Finnish companies and delegates were the most interesting to you?

How many international music industry professionals did you meet during the events?

All contacts

New contacts

Which international companies and delegates were the most interesting to you?

Comments

Feedback on Jazz Finland Festival and the European Jazz Conference FOR PROMOTERS AND LABELS

If you are a promoter or a label, please answer the following questions.

Otherwise, skip by clicking "Next".

Did your attendance at the event result in any concrete results (contracts, offers, bookings, new contacts/co-operations etc, please specify)?

How many Finnish artists would you consider booking to your events from the line-up?

Can you mention any possible future actions that might happen because of your attendance at the event?

Feedback on Jazz Finland Festival and the European Jazz Conference FOR THE MEDIA

If you are a media representative, please answer the following questions.

Otherwise, skip by clicking "Next".

What articles or radio programmes are you planning to make about the conference, festival or related artists?

Did you conduct interviews with any of the conference/festival organizers or bands/artists? If so, which ones?

What did you learn about the Finnish jazz scene and the Europe Jazz Network activities?

Feedback on Jazz Finland Festival and the European Jazz Conference

FOR EJM MEMBERS ONLY

If you are a member of the Europe Jazz Network, please answer the following questions.

Otherwise, skip by clicking "Next".

This is the first time that the EJM General Assembly has taken place as part of a wider European jazz Conference. Please give us your comments as EJM members on how you found this new format.

Do you think there should be more not-scheduled time to free networking?

- ☐ Yes
☐ No

Did the presenters/facilitators/moderators allow too much time for discussion, too little time, or about the right amount of time?

- ☐ Too much time for discussion
☐ Too little time for discussion
☐ About the right amount of time for discussion

How interesting were the working groups separated by festivals/national organisations/clubs?

- ☐ not at all interesting
☐ slightly interesting
☐ somewhat interesting
☐ very interesting
☐ extremely interesting

What do you think about the length of the event?

- ☐ Too long
☐ Too short
☐ About right

Would you recommend the EJM to a colleague?

- ☐ Yes
☐ No

Is there anything else you'd like to share about the event?

Feedback on Jazz Finland Festival and the European Jazz Conference

ADDITIONAL COMMENTS AND IDEAS

Anything else that comes to your mind about the event?

One-liner (optional)

(a short quote to be used for PR purposes, for example: *"Tampere Jazz Happening 2012 was a real eye-opener for me: I hadn't realized there is such an exciting, high-quality jazz scene in Finland. I want to come back soon!"* Otto Normalverbraucher / Jazz Media, Germany)